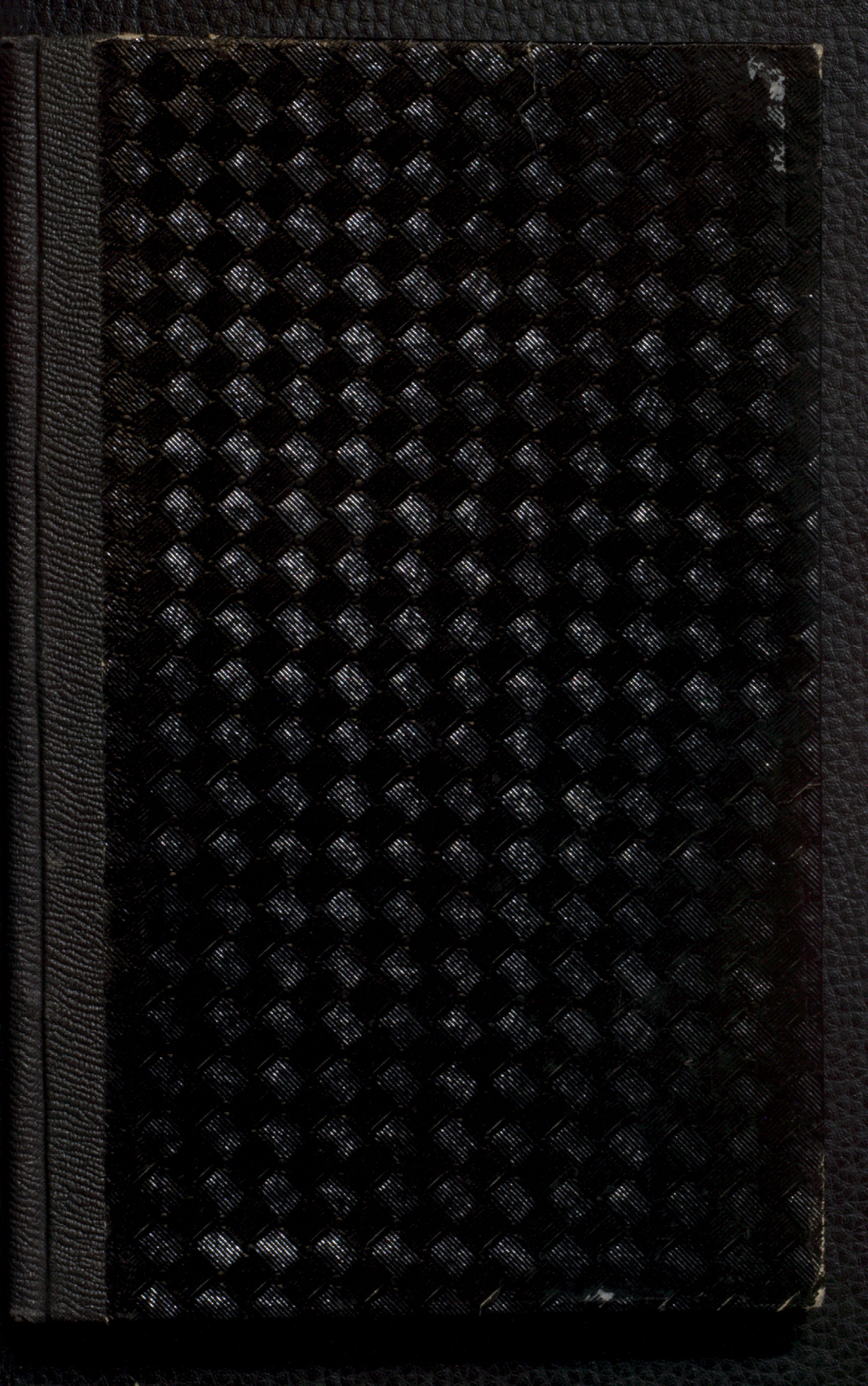

Fine Printing

ESK. 40

V. RARE.

4225.

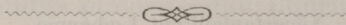
PILLING'S (SKIMO pp. 48

TRANSLATION:
JESUS CHRIST'S HIS DOCTRINES
ITS MOST IMPORTANT THINGS
ENTIRELY IN THE
LANGUAGE OF LABRADOR.

JESUSJB KRJSTUSIB

ajokertutingita

pijariakarnerpângôningit.

A Summary

of

Christian Doctrine.

oder:

Hauptinhalt der christlichen Lehre.

1867

E. Bastaniermullo & Dunskeymullo.
Nênertaulaukput Løebaume.

Nagliktavut Sorrutsit!

Aglait tamakkoa ajokertortaujutiksapsingnut, Gùdib kajusimaninganik piulijauniptingnut illingavut; kattersorsimavut aglait hailigit okausinginit pijariakortonerpânit, âkiksortaumavullo apersutitut kigudsinullo.

Kollangilagut kuviagidlarniarapsigik, tâpkonane naitomik okautigijaungmata Jêsusib, tâpsomalo Apostelingita ajokertusingit, miksekârninaujut illisimaniôlutiglo pitsartuniôlutiglo inosiôjut. Tâpkonane nagvarpase Gùdib kajusimaninga pijomajangalo piloringniksapsingnut, apkusinetuarlo inôtsemut nâksaungitomut.

Nâmaktomik illiniarupsigik — sôrlo neriugaptatut — okautsit tamakkoa issumamiutarituinangikupsigik, torkorupsigigle ômatipsingne, kaumaneriniarpase apkutipsingne pilloringnartomik naggaserkârtinase nunamênipsingnik.

Tagvunga tikkinginipsingne tussujutigidlarpapse, ômatise ikkoalakovlugit naglingnerme piulijipsingnik, okautaujungnangitomik nagligijipsingnik, inôserminik tunilauktomik pivluse, aungminiglo kovisilauktomik ajornipse issumagijaujungaerutiksanginnut. Uvaptingnêpok kaut tamât sillaksûb naggatânut; sorrutsit nagligiluarpait, piniarvigivait, tuksiarningit, kenuningit kamagivait ômatigallo kuviagivâ pitsiarvigilugit, timingitigullo tarninigitigullo saimarlugit.

Omatekarkojomadlarpapse kibliktaumajomik, opigosuktomik, ungajomiglo, nagligosuktomiglo, taettekartomiglo Atâtamik killangmêtomik, taimâk saimanartunik issumakarvigijipsingnik. Ernetuanetauk tokkomut tunigamiuk pivluse, inôsekarkovluse nâksaungitomik okpernermut tâpsomunga. Tagva kivgartorniarpasse sivôrajuiluse, pijariakortolitsiniarposelo, kaut tamât tuksiarvigilugo, ômamut illungertortomut okperluse taettekaryluselo, sôrlo kittorngat naglingnartut atâtatik nagligijatik tuksiarvigingmatigik.

Tussudlarivogut Anernerub hailigiub ômatipsingne innekaromadlartub nippinganik tussâtsiarkovluse, asserorsimanipsingnik ajornipsingniglo kaujitipase, Jêsuse Kristuse ânanausitipago ômatipsingne, inuit ilûnatik piluatomigle okpertokotingita piulijingititut; anernise kigligiksarvigikpagit kitorngaunipsingnik Gûdemut, illupsingnelo nipliâkpat: „Abba, nagligosuktotit Atâtak!“ Jêsusib okausinginik erkaumatipase, miksekârnernut tamainut tessiorpase, ajokertorpasselo piniarnermik kuviagijanganut.

Tamaltomunga aglait ânanât ukkua pigisigik, Piulijipsingnut kujalijutigilugit, attorsigik saimanartomik ômatipsingnut; Jêsusib Apostelingitalo ajokertusinginêt-sainaritse; ômamiutekainaritse ajungitunik Jêsusib akketudlartomik piniulauktanginik piksapsingnut; timip-selo tarnipselo kувiasutigilikko Gûde Piulijivut!

OKAUTIGJAUJUT AGLANE UKKUNANE.

Sivorlèjut, Aglait hailigit.

- I. Gûde, tapsoma illinganinga piniarningillo.
- II. Engelit.
- III. Jnûb illinganerilauktanga kiglinganit,
kattangninga, asserorningalo.
- IV. Jnûb piulijauninga Jêsuse Kristusemut.
- V. Atâta, Ernek, Anernerlo hailige.
- VI. Apkusinek piloringnermut, okpernermut
Jêsuse Kristusemut.
- VII. Okpernerub paungangit, ubvalo ivsornai-
linek.
- VIII. Malliktingit. Jnòsek naglingnerme, mal-
lingnerlônèt Gûdib perkojanganik.
- IX. Jllagèt ubvalo okpertokattigèt Jêsuse Kri-
stusemut.
- X. Baptijut hailige.
- XI. Komunione hailige.
- XII. Tokko, odpertullo angerarningit Nâle-
kamut.

- XIII.** Jêsusib Kristusib tikkipsâromârninga, tok-
kungajullo tupaktitaujomârningat.
- XIV.** Sillaksoarmêtut tamaita erkartuivingmie sak-
kijariakaromârningit.
- XV.** Piloringnek issokangitok, ôminarnerartau-
manerlo issokangitok.
-

Sivorlêjut.

Aglait hailigit.

1. Ajokertutsit piulijaunartut, Kristusemut okpertunut illingajut, suna okautigivatsûk?

Ajokertutsit tamakkoa okautigivât, Gûdib pijomajanga piloringniptingnut Kristuse Jêsusekut.

2. Nane Gûdib pijomajanganik tamattominga piloringniptingnut illingajomik nellojungnairtitaupitâ?

Tamattominga nellojungnairtitaupogut aglane hailigine, Testamentetokame Testamentetâmelo, Gûdib okauserijangine inungnut.

Jtaksoak Gûdib sivorlit okarvigilauramigit unuktoertorlune sunatuinarniglo illiorlune nellautaijutigit, kingorlerpâmik Ernekut okalauk-pok uvaptingnut. Ebr. 1, 1. 2.

3. Suna aglaksîmavâ (Testamentetokame)?

Testamentetokame aglaksimavut:

a. Unipkautsit sillaksûb inûglo sivorlerpâk pingortitauninginnik.

b. Unipkautsit Gûdib innukotinginnik, Israëlîb kitornganginnik.

c. Gûdib okausingit inukaltigêngnut taipkonunga.

d. Nellautainerit Jèsuse Kristusemik, nâlegauvinganiglo.

(Aglait ingmigolingajut 17it unipkausertagit, 5illo ajokertusertagit, 16 illo nellautaimajoktagit.)

4. Suna aglaksimavâ (Testamentetâme)?

Testamentetâme aglaksimavut:

- a. Jèsusib Kristusib inòninga.
- b. Unipkausit illagèktokotingita tungatitauniginik nuname.
- c. Jèsusib Kristusib, Apostelingitalo ajokertusinit.
- d. Nellautaimanerit, nalegauvingata innertitauninganik.

(Aglait ingmigolingajut 5it unipkausertagit, 21it Apostelinit illagènut, atautsit nellautaimajoktagit.)

5. Suna pitjutigilugo ajokertutsit ilûnatik aglait hailigit tungavituarivattigik tammarnangitomik?

Aglait hailigit Gûdemut illumiulitaumavut, Anerningatalo aulatsininganut aglaktaumavut Profètinullo Apostelinullo.

Gûdib inungit ivsornaitut taipkoa okâlalauput Anernerub ajunginerub kajungertimagit, 2 Petr. 1, 21.

Manigoijuble, Anernerub ajunginerub, Atâ-tama tillijomârtangat attimne, tâpsoma ajoker-

torniarpâse tamainik, erkaitiluselo tamainik, okauseri-
lauktammik ilipsingnut. Joh. 14, 26.

Okâlangilagut okautsinut innuit sillatuningit ma-
liklugit, okautsinulle Anernerub ajunginerub ajoker-
tusingit maliklugit. 1 Cor. 2, 13.

Sorrusionernit kaujimagangne aglait hailigit, tâpkoa
ajokertortauvigijungnarpatit piulijaukovlutit okpernermut
Kristuse Jêsusemut. Aglait tapkoa ilûnatik Gûdemut
pititaumajut attornarput ajokertutsemut, innerteriner-
mullo âkiniarnermullo pitlarnermullo idluarsinerme.

2 Tim. 3, 15. 18. (Rôm. 15, 4. Ebr. 2, 3. 4.)

JNGMIGOLINGAJUT SIVORLIT.

Piloringnerub tungalitauninganik okâlajut.

Kapitel I.

Gûde, tâpsoma illinganinga piniarningillo.

1. Kanok aglait hailigit kigligiutsivat Gûdekarnek pivlugò?

Gûdekarmat, aglangne hailigine okautigi-
jauvok kaujimajaujotut inungnut ilûnainut.

Gûdemut pijomajok, Gûdekartomik okpertuk-
sauvok. Ebr. 11, 6.

Gûdekartomik nellojokangilak tâpkonane;
Gûdib mattominga nellojungnaitilaungmagit;
Gûdib illinganinga takkuksaungitok, tamadsa
ajugakangininga Gûdioningalo issokangitok,
sillaksûb pingortitaukârninganit takkuksaung-
mat, piniarnerit ullernaigijaukpata; taimaimat
passijaungijutiksakangilat. Rom. 1, 19. 20.

Iglut tamaita senajauvut kimut, tamainigle
pingortitsijok Gudiôvok. Ebr. 3, 4.

Sillaitut òmatimingne okarput: Gûdekang-
ilak. Img. 14, 1.

2. Kanok aglait hailigit (ajokertuivât) Gûde piv-
lugo?

Gûdekarpok atausênarmik, aglait hailigit
illitarijautitanganik uvaptingnut, tailugo: Atâta,
Ernek, Anernerlo ajunginek.

Ahâk Israële, Nâlegak Gûdivut Nâlegavitòvok.
5 Mòs. 6, 4.

Nâlegapta Jêsusib Kristusib saimarsautingat,
Gûdiblo naglingningat, Anernerublo ajungi-
nerub illagêngningat illagilise ilûnase.

2. Kor. 13, 13.

3. Kanok sulle aglait hailigit (ajokertuivât) Gûdib
illinganinga pivlugo?

Gûde anerniòvok, nâmaksimaringniòlune
nangminermine, kaumaniub ilûnât inòtsiblo puai-
lavituangak.

Gûde anerniòvok, tuksiartingitalo anernerme
miksekârnermelo tuksiarvigijaksarivât. Joh.
4, 24.

Jnòtsib puailavinga ilingnèpok, kaumasernelo
kaumasek takkovavut. Img. 36, 10.

Tunergutit ajungitut tamaita, tunergutillo
nâmaktut tamaita pikkangat pivut, kaumajub
atâtanganit; tâpsomane sokkosernekangilak

simmertigèngnekaranelônèt tàktomiglo kauma-
jomiglo. Jak. 1, 17.

Nàmaktuksauvose sôrlo atâtase nàmangmat.
Mat. 5, v. 48.

**4. Kanok aglait hailigit (ajokertuivât) Gûdib
pinniarningit pivlugit (—)?**

Sivorlermik: Piniarnekk pingortitsinekk pivlugô?

**Gûde pitanikk tamainikk pingortitsilaukpok
Jèsuse Kristusekkut Ernermigut.**

Pigiarnernne Gûdib killakk nunalo pingortipak.
1 Mos. 1, 1.

Okpernermut illisimavogut sillaksoakk Gûdib
okausinganut pingortisimangmat, takkuksau-
jullo tamaita pingortitaumangmata sunaung-
itomit. Ebr. 11, 3.

Tapsomûna ilûnaita pingortitauvut killang-
mêtullo nunamêtullo, takkuksaujullo takkuk-
saungitullo, Tronillo, nalegauvillo, attanioti-
nerillo, pitsartujoksuillo; ilûnamassiatikk ping-
ortitaulaukput tapsomûna tapsomungalo.
Tamaitarsuit pekârtinagit tâmna, ilaukpok,
tamaitarsuillo tâpsomunga pairijauvut.

Kol. 1, 16. 17.

Ernekk pivlugo okarpok: Igvit Nâlegakk nuna
pigiarninganitt tunganektàrlaukpat, killaillo ag-
gakkpitt sennamajangitt. Ebr. 1, 8. 10.

5. Aipanganik: Pinniarnek pairksinek aulatsinerlo pivlugik?

Güdiḅ pitat tamaita pairivaittauk, aulati-lugillo.

Nunakarningane tamät karngasoinerlo katter-soiviglo, itje kiaglo, aujak okkiorlo, uvlok unuarlo soraerniatsengilat. 1 Mos. 8, 22.

Tâpsoma sekkinine nuikovâ ajortunullo ajungitunullo, sillalukojilarmelo idluartunullo idluangitunullo. Mat. 5, 45.

Güde ingminik nellonarungnaititsingilaungilak, unuktunik ajungitullivigingmatigut, sillalukojivlune killangmit, perorsijallo perorkovlugit, nerkiksaptingnik tunitsivigivâtigut, kuviasungnermiglo ômatiptingnut. Ap. pin. 14, 17.

Iviksukanik perorkojivotit nergjutinut, perortutsianiglo inuit attoraksanginnik, nerkiksanik kaitsilutit nunah illuanit. Img. 104, 14.

Ilûmatik ijingita nerriugivâtit; igville nerkiksanik tunitsivigivatit nelliutiningane. Aggakpit issivipatit, ilûnaitalo akkeartortipatit serriermik. Img. 145, 15. 16. (Img. 147, 8. 9.

Math. 6, 26 — 30.)

Inûḅ ômattinga apkotiksaminik issumaksarsioralloarpok, Nâlekable nâmaksitipâ. Sal. okâl. 16, 9.

Nålegak aklutitsivok akluititsilarmelo, miklitsivok angijõtitsilarmelo. 1 Sam. 2, 7.

Iglugasaksoarne ogguanartokaralloarkâ Nalekab pinniarneringitanganik? Amos 3, 6. (Img. 46, 9, 10. 1 Mos. 50, 20.)

Tâpsoma pitat tamaita pairivait okauserminut pitsartudlartomut. Ebr. 1, 3.

6. Pingajuangnik: Piniarneki piuliklerneki pivlugô?

Gûdib sillaksoarmiut kattaksimajut piulilaurivait Jêsuse Kristusekut Ernermigut.

Taimâk Gûdib sillaksoarmiut nagligivait, Enetuanene tunilugo, ilûnatik okpertut tâpsomunga assiikonagit nungusuitomigle inõgutekarkovlugit. Joh. 3, 16.

7. Gûdib piniarnermigut akkutigûna sunamik nellojungnaertipâtigût?

Ingminik illinganerijaminik.

Ingminik illinganingit nellingôvât?

a. Gûde issokangitôvok sokkosijuitôlunelo.

Kakkat pilerkârtinnagit, nunalo sillaksoarlo pingortitaukârtinnagik, igvit Gûde ipotit, issokangitomit issokangitomut. Img. 90, 2.

Killaglo nunalo nungutsomârpuk, igville taimaitsainarpôtit. Ilûnatik nutaungitôval-

lianiarput ulliktut; assetartitaujomârpuk anoraktut, assetartitsomârungne; Igville sôrlo

illingagavitut itsainarpotit, Jàritillo naggaser-tsengilat. Img. 102, 27. 28.

b. Gûde illunanêpok, tamainiglo kaujimat-siarlune.

Namut aijuksauvik annernernit? namullo kema-juksauvik kênarnit? killaliaruma, tagva tagva-nêpotit, ittijome inniksarsiguma, ahâk, tagva-nêgivotit. Kaub aupâlungningat esarkun-ginnik tigusiguma, inniksarsiorlunga imarpik-sub kanninginerpâb kiglingane, tagvanetauk aggakpit tessiorajarpânga, tallerpikpillo sern-gniginajarlunga. Img. 139, 7 — 10.

Nâlegak ungasingilak nelliptingnit attunit. Tapsomane inôgapta aulavlutalo — ipogut. Ap. pin. 17, 27. 28.

Nâlegak kiglisiniarparma illitarilungalo. Iksîva-guma nikkovigumalônêt kaujimavat; issumakka tukkisivatit kanningitomit. Pissukuma, inanga-gumalonêt najorparma, apkutigijakkalo tamaita tautukpatit. Ahâgle okautsemik atautsemi-glônêt okamnêtokangilak, Nâlegak kaujiman-gitarnik. Img. 139, 1 — 4.

Inuk tautukpok ijit sânginnêtunik, Nâlekable ômat nautsertorpâ. 1 Sam. 16, 7.

c. Gûde ajugakangilak sillatojotòlunelo.

Pijomajane tamaita piniarpait, killangme nu-

namelo, imarpiksoarmelo ittinersoanelo tamaine. Img. 135, 6.

Sumik okarpat taimailerpok; perkojikpat innerpok tava. Img. 33, 9. (1 Mos. 1.)

Gûdivut killangmêpok, pingortitsijungnarpok issumagijaminik. Img. 115, 3.

Gûdeme ajornartokangilak. Luk. 1, 37.

Nâlegak pinniarnitit angijoksovutila, unuktoksòvlutiglo! Illisimanartomik ilûnaita âkik-sorlaukpatit, nunalo perkutingnik tættæpok. Img. 104, 24.

Gûdib pingortitane tamaita ullernaigivait, ahâglo ilûnamassiatik idluartoksòlaukput. 1 Mòs. 1, 31.

Nâlekab issumasimanninga tattamnadlarpok, ânanâmiglo tamattominga sakkijartitsivok. Jes. 28, 29.

Inornarmêk Gûdib akluitoksòningat ittininga, tamarmik, sillatojoksòningat nellotuijoksòningallo! kanok angijomik tâpsoma kajusimaningit tukkisijaujungnangilat, apkutingillo nautsertortaujungnaratiglo! Kiale Nâlekab issumanga illisimavaûk? Kialônêt ajoker-torlaukpaûk? Kialônêt tunitsivigikârpauk sumik, akkiniartaulermilune?

Ròm, 11, 33 — 35.

d. Gûde hailigiòvok, idluartòlarmelo.

Nàlegak idluartòvok apkutimine tamaine, hai-
ligiòvlnelo piniarnermine tamaine.

Img. 145, 17.

Pinniarningit passijaksaungilat, apkutingillo
tamaita idluartòvut. Gùde nellàgòrtòvok,
idluinekatsengilarlo; tàmna idluartòvok nertor-
narlarmelo. 5. Mos. 32, 4.

Ilùnaita attunit tâpsoma akkiniaromârpait pi-
niarnerilauktanginut. Ròm. 2, 6.

(1 Petr. 1, 16.)

e. Gùde sokkosijuipok, nellàgòrlarmelo.

Gùde inòngilak sàglolune, inùb kitorngaring-
ilalònèt kakialerutiksakarajarlune. Okara-
jarkâ sumik pinniaranelò? okautiginajarkaùk
suna, nellautsitinagò? 4 Mòs. 23. 19.

Nàlekab okausinga miksekârtòvok angersima-
ninelo nellautsititsainarpait. Img. 33, 4.

Taimâk kaujimajuksauvotit Nàlegak Gudit
Gudiòngmat; nellàgòrtomik Gudiòngmat, an-
gernerмик napkinuinguermiglo sokkosijuitok
nagliktiminut, perkojanginniglo malliktunut,
kinguvarèt tausendit tikkilugit. 5 Mòs. 7, 9.

f. Gùde naglingniòvok, (1 Joh. 4, 16.)
pitsiarpok, saimarsaivok, nàpkigosukpok, ke-
nuèpok.

Nàlekab pitsiarninga pivlugo nungutaumaring-

ilagut, nâpkigosungninga soraingilak sulle,
kaut tamâlle nutautsainarpok sokkosijuinin-
galo angijòvok. Jer. og. 3, 22. 23.

Nâlegak Nâlegak Gûd, nâpkigosuktok saimar-
saijok kenuêlunelo, angijomiglo nagligosuktòv-
lune, nertornartòvok nâpkigosuktok kinguvarèt
tausendinget tikkilugit, issumagijungnainik-
torlo idluitullinernik, tappatonermik ajorner-
miglo. 2 Mòs. 34, 6. 7. (Img. 103, 8 — 13).

Kapitel II.

Engelit.

1. Engelit sunauvât?

Engelit anerniôvut pingortisimajunik, sillak-soarmut takkuksaungitomut illingajunik.

(Kol. 1, 16).

2. Kanok aglait hailigit (ajokertuivât) Engelit hailigit pivlugit (—)?

Engelit hailigit nâlengnerme sokkoserlaungitut, Gûde nakorivât, piniarkojangillo piniarpait.

Tausendit Tausenditertorlugit kivgartorpât, zehn tausendillo zehn tausenditertorlugit nangerput sângane. Dan. 7, 10.

Nâlegak nertorsiuk ilipse Engelekotingit, sôngojoksôjose perkojanganik piniartose. Img. 103, 20. (Math. 6, 10.)

3. Kia idluarkutiksanganut kivgartorningit illingavât?

Kivgartorningit illingavut Gûdib kitorngangita, piluatomik sorrusiârsuit, idluarkutiksanginnut.

Engelit ilûnatik anerniôvut kivgartortuksauv-

lutik; tillijaumajut kivgartorkojauvlutik piulijaunermik kingormgujjjomârtut pivlugit. Ebr. 1, 14.

Engeline perkolaukpait pivlutit, saputsaukovlutit apkutingne tamaine, tigumiartaukovlutit, itikattillo ujarkamut aporkonagit. Img. 91. 11, 12. Sorrusiârsuit Engelingita killangmêtut Atâta-ma killangmiub kênanga takkunâtsainarpât. Mat. 18, 10.

Ajortullijok kakkialertok Gûdib Engelingita kuviasutiginiarpât. Luk. 15. 10. (Ap. pin. 5, 19. Kap. 10, 3. Kap. 12, 7. Dan. 6, 22.)

4. Kanok aglait hailigit (ajokertuivât) Engelit ajortut pivlugit (—)?

Engelit illangit kattaksimalaukput, Gûdemit pêrlutik; tapkoa tâktub nalegauvinganik âkiksoilaukput; tâpkoangôvut Sâtanase, Engelingillo, kumergusiutjaumajut erkartuiviôjomârtomut.

Sâtanase inuartiôvok pigiarnermit, sokkosijui-laungilarlo miksekârnerme, miksekârnerle tâpsomanêngilak. Joh. 8, 44.

Engelit attanionitik sapkunamitsuk, iglutigle kemaklugo pijut, kellarutitut issokangitunut tâktome kumergusiupait, erkartuiviub uvlok-sanganut angijomut. Jûda, v. 6.

Ikkoma kamitsuitok pijarêrsimavok Sâtanase-
mut Engelinginnullo. Mat. 25, 41.

(Takko. 20, 10).

5. Kanok Engelit ajortut (—) illingavât (inungnut)?

Sâtanasib inuit ajornek pivlugo pitsartuner-
minut pigilaukpait. Piniarvekarpok okpingitune,
okpertullo sangutinasuarpait Kristusemit (Kap.
7, 5.)

Tillivagit inukattigênut, ijingit uititaulerkov-
lugit, sagiarkovlugit tâktomit kaumajomut,
Sâtanasiblo pitsartuninganit Gûdemut.

Ap. pin. 26, 18.

Sillaksûb tamattoma Gudingat okpingitut
issunangit takpêtilaukpait, okautsit tussarner-
tut kaumarninganik takkokonagit, Kristusib
pinarnarninganik. 2 Kor. 4, 4. (Efes. 2, 2.
2 Tim. 2, 26.)

Sâtanasib pijomavâse, sannêjaromavluse kak-
kojaksatitut. Luk. 22, 31.

Kapitel III.

**Jnùb illinganerilauktanga kiglinganit,
kattangninga asserorningalo.**

1. Kanok Gûdib inuk pingortilaukaûk?

Gûdib inuk adsiminut pingortilaukpâ.

Gûde okarpok: Inungnik adsiptingnik sena-
laukta, adsiôjunik uvaptingnut. Gûdiblo
inuk adsiminut pingortipâ, Gûdib adsinganut
pingortipâ. 1 Mòs. 1, 26, 27.

**2. Kanok inûk (Gûdemut illingalaukâk) adsiûnitik
pitjutigalugo (—)?**

Adsiûnitik Gûdemut pitjutigalugo inuk sivor-
lerpâk illagêngnekalaukpuk Gûdemut piloring-
nartomik, nuna attanotivigilaukpâk, issumagijau-
mavuglo tokkosuikovlugik.

(Illinganek passijaksaungitok)

(1 Mos. 1. 26. Kap. 2, 17. 19.)

**3. Kanok innûk kattalaukâk illinganermit pas-
sijaksaungitomit?**

Illinganermit tamattomangat innûk kattalauk-
puk, Sâtanasemut uivèrijautailitingimanik nâleng-
inermut Gûdemik; taimâglo ajornek sillaksoar-
mut tikkilaukpok.

(Kattangnek ajortomut.)

Innungmut atautsemut ajornek sillaksoarmut
tikkilaukpok. Rôm. 5, 12.

Inûb atautsib nâlengininganut, unuktut ajor-
tokartitaumavut. Rôm. 5, 19.

Kuglugiab pingitsertorlune Eva uivêridlar-
laukpâ. 2 Kor. 11, 3. (1 Môs. 3.)

4. Kanok taipsomanemit inuit ilûnatik illingavât?

Taipsomanemit inuit ilûnatik ajortullijôvut.

Illingatuinangilat ingergamik idluitomut, idluar-
tullinermiglo sapperlutik, piniarmarikivâlle idlui-
tok, piniartaililutiglo idluartomik.

(Illinganeke ajortomut.)

Adsigêngitokangilak mâne, ilûnatik ajortullijô-
vut, Gûdemullo nertortaujuksaunitik ajuler-
lugo. Rôm. 3, 23.

Uvinermit erniangôjok, uviniôvok. Joh. 3, 6.

Inûb ômatingat issumaksarsiorningit ajorput
sorrusionerminit. 1 Môs. 8, 21.

Inugle ôktortaulerpok, ikligunerminut kajumik-
sartauvlune uêrisartaugame. Kingorngane
ikligunek salakalerangat, ajortullinermik sak-
kertitsivok; ajortullinerle attortaukpat, tokko-
mik sakkertitsivok. Jak. 1, 14. 15.

Okarupta ajortullilaungilagut, sæglotunerar-
pavut, okausingalo uvaptingnêngilak.

1 Joh. 1, 10.

Ajungitomik piniaraksaminik kaujimajok,
piniangitorlo, tâpsomunga ajortulliarutauvok.

Jak. 4, 17.

5. Kanok inuit (tikkitsungnarkât) illitarksinermut
ajornekarnermingnik (—)?

Illitarksinermut ajornekarnermingnik inuit
tikkititauvut Gûdib perkojanguinnut.

Perkojanut ajornerit illitarijaulerput.

Rôm. 3, 20.

Ajornek illitarilaungilara perkojanut kissênut;
Ikligunek nellolaurapko perkojat okalaungi-
pata: ikliguktuksaungilatit. Rôm. 7, 7.
(2 Môs. 20. Rôm. 2, 14. 15.)

6. Sumik inuit ilûnatik, sôrlo sivorlerpâktitut,
akkiniarutiksarsilaukât?

Sôrlo inûk sivorlerpâk, taimâk inuit ilû-
natik akkiniarutiksarsilaukput Gûdib ningausin-
ganik, pitlartaujariakarnermiglo, ilûnatik ajortulli-
laungmata.

Gûdib ningausinga killangmit sakkerpok inuit
ajortullininginut, idluitullininginullo tamainut.

Rôm. 1, 18.

Gudiungilatit kувiasutekartomik idluitulli-
nermik; ajortok sângnêtsungnangilak.

Img. 5. 5. (Efes. 2, 1 — 3.)

7. Ajornerub pitlarutauninga kanok taijauvâ?

Ajornerub pitlarutauninga tokkomik tai-
jauvok, illuliutivaillo timib tokkojariakarninga,
ajulernerillo tamaita, pijokartut inôtseme, pilo-
ringinerlo illukut, inôtseme tamattomane aipang-
anelo.

Ajornek tokkomik akkekarpok. Rôm. 6, 23.

Tokko innungnut tamainut kiblê mavok, ilûna-
tik ajortullilaungmata. Rôm. 5, 12.

Kênavit kitsijarningane nerkiksarnik êsi-
juksauvotit, ivsungormikârtinak senajaujutigi-
lauktat. Ivsôvotille ivsungortuksaugivotit.

1 Môs. 3, 19.

Idluarneke nunakattigêksoarnik nertornartitsi-
vok, ajornerle inuit nachonautigivat. Sal.
okal. 14, 34. Jerem. 2, 19.

Gudekangitut ullapirsautekangilat, Gudiga
okarpok. Jes. 57, 21.

Idluitullinipse apsimatipâse Gudipsingnit,
ajortulliniselo pivlugit Gûdib kênane allartipâ
illipsingnit, tussaromanase. Jes. 59, 2.

Nâlengitut pitlartaujomârput ânianartoksoarmut
issokangitomut, Nâlekab kênganganit pitsartu-
ninganillo ânanaujoksoarmut pijomut.

2 Tess. 1, 9.

Kapitel IV.

Jnûb piulijauninga Jêsuse Kristusemut.

I. Gûdib pijomajanga saimanartok inuit ajortoggit pivlugit, kanok illingavâ?

Gûde pijomalaungilak inuit ajortomut piloringinermêtsainarninginnik, piulijauningalle issokangitomit kajusijutigilaukpâ.

(Gûdib kajusimaninga piulijauniptingnut issokangitomit.)

Gûdib inuit ilûnaita piulijaukojomavait, miksekârnermiglo illitarksititaukovlugit.

1 Tim. 2, 4.

Sôrlo miksekârtomik inôgama, Nâlegak Nâlegak okarpok: Idluitullijub tokkunga kuviagingilara, idluitullijorle sâlerkovara apkutigilauktaminit inôkovaralo. Hesek. 33, 11. Nertortaule Gûde Nâlegaptalo Jêsusib Kristusib atâtanga, saimausertivut anernelingnut saimanartunut sunatuinarnut, killaub pinginnik illangiutitilluta Kristuseme. Sôrlo taipsomane anerilaungmatigut sillaksoak tung-

anilijaukârtinnago, ivsornaikovluta pitlarak-
saukonatalo sângane naglingnerme.

Efes. 1, 3. 4.

2. Kanok Gûdib piulijaunek tamadsa parngnai-
rutigilaukaûk?

Piulijaunek tamadsa parngairutigilaukpâ
ingminik nellojunut nellonarungnaititsingilaung-
iname, inuillo angerkattigêngnetokamut illingâ-
lauktut, tunitsivigilauramigit perkojanik, kivgar-
tormermiglo tunergutit pivlugit, angernerniglo.

(Parngnanairutjinek piulijaunermik nelliutsiari-
nerme.)

Nelliutune anigortune Gûdib nellojut tamaita
issumamingnik inônialauktut, kamangitsertor-
laukpait; ingminik nellonarungnaititsingigal-
oarane, unuktunik ajungitullivigingmatigut,
sillalukojivlune killangmit, perorsijallo peror-
kovlugit, nerkiksaptingnik tunitsivigilauk-
pâtigut, kuviasungnermiglo ômatiptingne. Ap.
pin. 14, 16. 17. (Ap. pin. 17, 26 — 28.)

Ilipse inukattigêngôvose ivsornaitunik Na-
lekamut Gûdipsingnut. Ilipse NâleKab Gu-
dipse anerilaukpâse inukattigêkotiminut inu-
kattigêngnit tamainit nunamêtunit.

5 Mos. 7, 6.

Okperviksak tikkerkârtinago perkojanut aulajungnangertitauvogut palangertauvluta, okperviksak sakkijartuksak nelliutsiarivlugo. Perkojat tagva sugiartautiksarilaukpavut Kristusemut, idluartitaukovluta okpernermut.

Galat. 3, 23. 24.

Tupek sivorlek adsigêgutiksaulaungmat taip-somane, tagvane tunijingmatta tunergutinik tokkotaniglo, Gûdemiglo kivgartortub issu-manga tamakkoa nâmaksitilugo ajorpat.

Ebr. 9. 9.

Gûdib kuglugiak okautivâ: Omisuktigêng-nermik pîtitsijomavunga ilingne arnamelo, kinguvâksarne kinguvâksanginelo. Arnable kinguvâksangat niakuit tullidlaromârpa, igville kingmingagut kêjomârpat.

1 Môs. 3, 15.

Pivlunga aglait ilunamassiatik nellautsijuk-saungmata, Môsesib nellautaijullo aglanginne, Dâvidiblo imgerutinginne. Luk. 24, 44.

Nâlegak itsak okalaukpok Profêtekotingita idluartut kanningitigut, piulijomavluta kenu-gijiptingnit, òmigijiptalo ilûnaita agganginit.

Luk. 1, 70. 71.

3. Kanok Gûdib piuliklernek tamadsa piniar-laukaûk?

Piuliklernek tamanna Gûdib piniarlaukpa Jêsuse Kristusekut, sillaksoarmut tikkisimajokut, ajortullijut piloriktilugit.

(Piulijaunerub piniarutauninga nelliutub nelliutiningane.)

Jêsuse Kristuse sillaksoarmiut Piulijingat.

Tamadsa ila nellâgut miksekârpok, okausiôlunelo akketûjomik, pivanartomik, Kristuse Jêsuse nunamut tikkisimangmat ajortullijut piloriktitsartorlugit. 1 Tim. 1, 15.

Inûb erningat tikkisimavok tammarsimajut kenneriartorlugit piloriktitsartorlugillo.

Luk. 19, 10.

Mattomunga Gûdib naglingninga uvaptingnut sakkersimavok, Gûdib Ernetuane tillilaungmago nunamut, uvagut tâpsomûna inôkovluta.

1 Joh. 4, 9.

4. Jêsuse Kristuse kinauvâ?

Jêsuse Kristuse Gûdib Ernetuariva illinganingallo adsimarigivâ.

Ananauninga tækkolaukpavut, Ernetuangat ananauningatut Atâtamit pijub, saimarnelijartok, miksekârnelijartorlo. Joh. 1, 14.

Okperlaukpogut illitarksilerlutalo Kristusiôgavit, Gûdib ômartub erninga. Joh. 6, 69.

Uvangalo Atâtalo atausiðvoguk. Joh. 10, 30.
Uvannik tautuktub Atâta tautukpâ. Okpingi-
latit Atatamnênama Atâtalo uvamnêmât?

Joh. 14, 9. 10.

Tâmna ananauningat kebleriutigiva, illinga-
ningallo adsiluanga. Ebr. 1, 3.

5. Gûdib Erningat suna pigilerlaukpaûk?

Gûdib Erningat inûb illinganinga pigiler-
laukpâ, inungorlaukporlo nellâgut, Anernermit
hailigemit pilune, erniarijaulaukpok uigasungmut
Mariamut.

(Miklilerninga.)

Engelib Gabriêlib Maria okautivâ: Anernerub
ajunginerub kollangiarniarpâtît kotsingner-
mêtublo pitsartuningat ullingniarpâtît; tamana
pivlugo ivsornainek ernijaksat Gûdib Erninga-
nik taijaujomârpok. Luk. 1, 35.

Okausek uviniðlerpok, inukattigalutalo.

Joh. 1, 14.

Sôrlo sorrutsit uvinekarlutiglo aukangmata,
tâmna ukkutitunâk tamakkoninga illangiusima-
vok. Ebr. 2, 14.

Tâmna Gudetun — igaloalaurame, nertornau-
tigilaungilâ, Gude adsigilugo; ingminigle nik-
kanarsarlaukpok, kivgatun-ilerdlune, inutuinak

âdsigilerlaukpâ, inutuinaujotullo illinganinga
naipitaulaukpok. Fil. 2, 6. 7.

Nelliuninga nellijsimangmat, Gûdib Ernine
tillivâ, arnamit erniangôjok. Galat. 4, 4.

6. Uvlut 8ingane nutarak kanok piviôlaukâ?

Uvlut 8ingane nutarak kippijaulaukpok, at-
tekartitauvorlo Jêseusemik.

Uvlut sittamaujortôlermata nutarârsuk kippi-
jaungmat, attekartipât Jêseusemik, Engelib tai-
mâk taingmago, sulle anâname timingat illua-
nêlerkârtinago. Luk. 2, 21.

Ernermik ernijomârpok, tâmna Jêseusemik
atseraraksarivat, inutitane piulijomârmagit
ajorninginnit. Mat. 1. 21.

(Unipkautsit tamakkoamalliktingit Jêsusib sor-
rusiôninganik attuarkit: Luk. 2, 22 — 40.
Mat. 2. Luk. 2, 41 — 51.)

**7. Jêsusib aglisininga innuktut pivlugo, Jâringita
30inganut, sumik (kaujititauvitâ) aglangnut hailigi-
nut (—)?**

Jêseuse aglisikpok Atâtame kuviagijanganut,
Nâzarethemelaukporlo Jâringita 30 ingat tik-
kilugo kamagijautinane.

Nutarârsuk aglisikpok pitsartudlarlunelo aner-

nerme, sillatuvaksoadlarlarmelo, Gudiblo saimaningat najorivâ. Luk. 2, 40.

Jêsuselo sillatulerpalliadlarpok, inumariôlerpalliavlunelo, saimanarsivalliavlunelo Gûdeme inungnelo. Luk. 2, 52.

Jêsusib angajokângne nâleluarpâk. Luk. 2, 51.

Igloliortiangilâk Mariab erningâ? Mark. 6, 3.

8. Kanga, kanorlo Jêsusib perkojaunine pigiarlaukpaûk?

Jâringita 30ingane Jêsusel baptitaulaupok Johanesemut baptiterijomut; tagvalo kiblingnadtartomik erniônerartaumavok Gudemut.

(Mat. 3, 13 — 17.)

Anernek ajunginek akkarpok kânganut pivlune, (tingmiatut) Taubetut tautukarlune; nippelo killangmit pivok, okartok: Igvit Ernerivagit nagligijara kuviagijaralo.

Luk. 3, 22.

9. Ajokertuijônine pigiarkârnago, suna pijokaulukâ?

Jêsusel idluarkutiksaptingnut ilûnane Sâtanasemut ôktorluktaumalaukpok uvaptitut ajornekaranele. (Mat. 4, 1 — 11. Luk. 4, 1 — 13.)

Ajokertuinerôjokangilagut illapsugosugungnangitomik ajulerniptingnik, illunanele oktortaumajomik uvaptitut, ajornekaranele. Ebr. 4, 15.

10. Kanok Jêsusib ajokertuijônine piniarlaukaûk?
Jêse sunatuinakut arvertarlaukpok, kiv-
gaton - îdlune aklujoksôvlunelo, illakarlune illi-
niartiminik.

(a. Kivgartornek Profêtiolune.)

Kivgab adsinga attilaukpâ. Fil. 2, 7.

Akluitoksôgaloarlune aklulilaukpok pivluta.

2 Kor. 8, 9.

Terrianiat sittekarput, tingmitsallo killaub
attanêtut ublokarput; Jnûble Erninga pekan-
gilak niakome illitsiviksanganik. Luk. 9, 58,
(Mat. 10, 1 — 4; Luk. 6, 13 — 16; 10,
1 — 22; 8, 1 — 3.)

11. Sunamik Jêse piniarlaukâ ajokertuijônerme
Jâringine pingasune?

Ajokertuijônerme Jâringine pingasune
Jêsusib inuit kaujitilaukpait Gûdib pijomajang-
anik piloriktitauninginnut: tillijauninelo Atâtamut
inuit piulijauningat pivlugo, okpernartilaukpâ
tatamnartullinermut.

Nâlekab anerningat najorpânga, taimaimat
mingoarlaukpânga, tillilarmalo okautsinik tus-
sarnertunik okâlakovlunga aklujunut.

Luk. 4, 18. (Jes. 61, 1 — 3.)

Kanok uvagut kemajungnarkitâ, piulijaunek

taimāk angitigijok kamagingikuptigô? Tamanna Nalekamut okautigijaukârmat tamatto-minga tussartunut kaujjautitauvok uvaptingnut. Ebr. 2, 3.

Gûdib Jêsuse mingoarlaufpâ Anernermik ajunginermik, pitsartunermiglo, tâmna arvertarlaungmat ajungitulliariartorlune, inûlilaitalo ilûnaita Sâtanasemut sâlaufkut, Gûdib illagilaungmago. Ap. pin. 10, 38.

Tâpsominga aktuijut ilûnatik atsuililaukput.

Mark. 6, 56.

Piniarnerit piniarutigijakka kigligiutsivut uvamnik Atâtab tillilaungmanga. Joh. 5, 36.

12. Jêsusib inônginga ivsornaitok nuname suksarivitigô?

Jêsusib inônginga ivsornaitok nuname igsaraksarivavut akkiliutiksarsioriتمانانيريلولو.

(Kap. 8, 1.)

Tamadsa nerkiksara tillijima pijomajanga piniarutigilugo, piniarningalo pijarêrlugo.

Joh. 4, 34.

Nellipse akkunapsingne ajornermik passijungnarpângâ? Joh. 8, 46.

Kristusib igsagaksamik kemailaukpok uvaptingnut, tuminginik mallekovluse.

1 Petr. 2, 21.

Anianerilauktamine òktorluktaunerilauktaminelo ikkajorungnarpait oktorluktaujut.

Ebr. 2, 18.

13. Sumik Jêsuse (piniarlaukâ) ullapkosertaunik-saptingnut (—) ?

Naglingnermut inungnik, kunnutuidlunelo Atâtaminik nâleklune, Jêsuse ânialaukpok okumainerpânik, tokkolaukporlo.

(b. Kivgartornek ajokertuineròlune.)

(Unipkautsit ânianginik tamainik maunga illingavut.)

Pêrsijokangilak inòsimnik uvamnit, tunivarale uvamnik (issumamnik). Joh. 10, 18.

(Mat. 26, 53.)

Nagligosungnersaujokangilak imaitomit, inòserminik tunijomit illanarijane pivlugit.

Joh. 15, 13.

Ingminik miklilerlune, nalainarlauktok tokkomut tokkomut seningajolingmut aglât.

Fil. 2, 8.

Gùdib naglingnine uvaptingnut nertorpâ, (nautsertortaukova) Kristuse pivluta tokkolaungmat ajortoksòlaungniptingne sulle. Ròm. 5, 8.

14. Saimanek, Jêsusib kivgartorninganit ajokertuineròlune pijok, sunauvâ?

Anianerminut tokkonerminullo Jêsusib ajornivut nangmarlaukpait. (Kap. 5, B. 3.)

Ahâk takka Gûdib saugârsunga, sillaksoarmiut ajorninginik nangmartok. Joh. 1, 29.

Tâmna idluitullinivut pitjutigallugit ikkiler-tauvok, ajornivullo pitjutigallugit nerkerk-sudlartitauvok. Pitlartaulaukpok uvagut ulla-pirsautekarkovluta ikkinginullo inûlijauvogut.

Jes. 53, 5.

Tâpsoma nangminek ajornivut timimine piti-laukpait kejungmut. 1 Petr. 2, 24.

Gûdib ajortomik kaujimangitok, ajortungortilaukpâ pivluta, uvagut tâpsomane idluartitaukovluta Gûdib sângane namagijaujomik.

2 Kor. 5, 21.

15. Kanok Jêsusib inôsinga nuname naggaser-laukâ? Kanorlo inôsinga nutâk killangmut illingajok pigiarlaukâ?

Jêsuse illuvertaulaukpok, uvlûglo pingaju-angne tokkungajunit makkilaukpok.

(Kivgartornek Attaniolune.)

Angijorortitauninga. (Mat. 27, 57 — 60.

1 Petr. 3, 19. Mat. 28, 1 — 15.)

Tarniga anernerit inninginnêtsainarkoniangilat, ivsornaitokotillo igunaukoniangilat.

Img. 16, 10.

Jêsuse tâmna Gûdib tuppaktilaukpâ, tamatto-minga ilûnata kigligiutsijiðvogut.

Ap. pin. 2, 32.

Tàmna tunijaumavok ajornivut pivlugit, tupak-
titaumijorlo idluarsijutiksaptingnut.

Ròm. 4, 25.

Kristus tokkungajunit makkisimavok, sivorler-
pângôvorlo sinnisimajunit. 1 Kor. 15, 20.

**16. Makkinime kingorngagut, kanok Jèsusib illi-
niartine nuname illingavigilaukpagit?**

Uylune 40gine, makkinime kingorngagut,
Jèsusib illiniartine sakkijarvigilaukpait inòvlune.

Aniatitaunerme kingorngagut Jèsusib ômarlune
Apostelit sakkijarvigilaukpait okpernartunut
sakkertitaminit, taipkonunga sakkertiname
uylut 40 git nâvlugit, okarkattigilugillo Gûdib
nâlegauvinganik. Ap. pin. 1, 3.

Jèsuse itterlune, akkornganut nangerpok,
okautilugillo: Ullapirsautekaritse! Taimârlo
okarame agganelo senmeranelo kemmergojauti-
pait tâpkonunga. Tagva illiniartut kuviasu-
lerput Nâlegak takkogamitsuk. Joh. 20, 19. 20.

**17. Kanok Jèsusib piuliklerteonine nuname nagga-
serlaukaûk?**

Jèsuse Kristuse killaliarlaukpok, iksiva-
vorlo Gûdib tallerpiat tungâne.

Tallerpingma tungânut ingitit, ômigijingnik
illijerkârtinnanga ittikavit ikovrangannut.

Img. 110, 1.

Betâniâmullo aitipait, agganelo kollangiuti-
tidlugit saimarpait. Taimârlo saimartigamikit
kemakpait, killangmullo kongmuarpok.

Luk. 24, 50. 51. (Ap. pin. 1, 9 — 11.)

Tâmna killaliarame Gûdib tallerpiat tunganê-
lerpok, Engelillo, attannersuillo pitsartudlar-
tullo naipertorpât. 1 Petr. 3, 22.

18. Kanok Jêsusib pine piniarvigilaukagit killa-
liarnime kingorngane?

Killaliarnime kingorngagut Jêsusib tillikler-
vigilaukpâtigut Anernermik hailigemik, âna-
nausititsikovlugo tâpsominga (Jesusemik) illup-
tingne.

Manigoijorle tikkitsomârvat, tillijomârtara ilip-
singnut Atâtamit, miksekârnerub Anerninga,
tâmna kiglgiutsiniarpok uvamnik. Joh. 15, 26.

Ahâk, uvlut tamaita najutsainarpapse sillaksûb
naggatânut. Mat. 28, 20.

19. Taimaimat, suna Jêsuseme nellautsilaukâ?
sunangorlaukâ?

Jêsuseme nellautsilaukput Testamenteto-
kame nellautaimalauktut Messiase pivlugo; Piu-
liklertiôvok sillaksoarmiunik.

Igvit Betlehem Efrata mikkijôgaloartotit iglug-
asait assingnit tausendinit Judæamêtunit, iling-

nît pijomârpok Nâlegak Israëleme, tâpsoma
anniviksanga tamaitaksuit pigiarninganit isso-
kangitomillo-ilaungmat. Micha 5, 1.

Nutarârsungmik erniangôjokarpok uvaptingnut,
ernermik tunijaujokarpok uvaptingnut, tâpso-
ma nalegauvinga tuinganêpok, attekarpôrlo
tattamnadlartomik, illisimmajotôjomik, pitsartu-
jomik, sâlakartomik, Atâtamik issokangitomik,
ullapirksaijomik. Jes. 9, 6.

Nutaijortomik nuijokaromârpok Isaib napârto-
vininganit, napârtuksarolangmiglo amânganit
paungakartokaromârtomik. Tâmnalo Nâleka
anerningat, illisimanerub sillatunerublo aner-
ningat, idluarsainerub pitsartunerublo aner-
ningat, illitarksinerub sivôranerublo Nâlekamik
anerningat kollangiatsainaromârpa.

Jes. 11, 1. 2.

Inôtsine tunilauruniuk tunergumut akkiliksae-
rutiksamut kinguvâksarsijomârpok, akkunekalo
inôniarpok; Nâlekablo kajusimanginga piganer-
titauniarpok agganginnut. Jes. 53, 10.

(Mat. 11, 3 — 6.)

Tagva mâнна Israëlib kinguvângit tamapse
kaujimatsialeritse, Jêsuse tâmma kikkiaktor-
lauktase seningajolingmut, Gûdib Nâlegangor-
tilâlo Kristusingortilaungmago. Ap. pin. 2, 36.

Takkolaunerdlutalo kigligiutsivogut, Atâtab
Ernek tillilaungmago piuliklertiôkovlugo sil-
laksoarmiunik. 1 Joh. 4, 14.

Assianik piulijiksakangilak, attêkangilarlo
assianik killaub attâne inungnut tunijauma-
jomik, piloriktitauputigijaptingnik.

Ap. pin. 4, 12.

Ilûnatik Gûdib angersimaningit tâpsomane
ahailaувut, tâpsomanelo Amenioвut, Gûde ner-
tortaukovlugo uvaptingnut. 2 Kor. 1. 20.

Kapitel V.

Atâta, Ernek, Anernerlo hailige.

Nellonarungnaititsinermik kanoetomik Gûdib illing-
aninga pivlugo Jêsuse Kristusemit pilaukitâ?

Nellonarungnainek Gûde Atâtaungmat, Er-
niôvylunelo, Anerniôvylunelo hailige Jêsuse Kri-
stusemit pilaukpavut.

Johannesib Gûdib Anerninga takkova (tingmia-
tut) Taubetut akkartok, Jêsusiblo kânganut

pijok. Ahâglo nippe killangmit okarpok:

Tagva Ernera nagliktara, tâмна kuviagivara.

Mat. 3, 16. 17.

Aileritse inukattigèksuillo tamaita ajoker-
toriantorsigik, baptilugillo Atâtab, Ernerub,
Annernerublo hailigib attinganut. Mat. 28, 19.

Gûdib saimarligit ullapkoserligillo aglivallia-
jomik anerimajut, Gudib Atatab sivorngagut
issumasimanginganut, Annernerub ivsornaititsi-
ninganut, nalekovlugit serparsartaukovlugillo
Jesusib Kristusib aunganut. 1 Petr. 1, 2.

Kaujititsinek: Gudib nellonarungnaitininga
tamædsa illagèktune okpertune taijauvok:
Ajokertutsemik Pingasolinek pivlugo.

A. Gûde Atâta.

1. Kanok Jêsusib Kristusib Gûde (nellonarung-
naitilaukaûk uvaptingnut) (—)?

Jêsusib Kristusib Gûde nellonarungnaiti-
laukpâ uvaptingnut atâtamitut, atâtaptitullo.

Atâtamik illitarksijokangilak, Ernerub kissime,
Ernerublo nellojungnaititsomajangita illitari-
vât. Mat. 11, 27.

Takpaungarniarpunga Atâtamnut, Atâtap-
singnullo, Gûdimnut Gûdipsingnullo.

Joh. 20, 17.

2. Sunamik Atâtab (nellojungnaitilaukpatigût) Ernime tunergutauninganut (—)?

Ernetuame tunergutauninganut Atâtab nagligosungnerminik nellojungnaitilaukpâtigut.

Gûdib ernine aglât ivlerilaungilâ, tamaptale pivluta tunilaukpa; tâmna illagalugo tamainik tunitsiviginajangipâtigût? Rôm. 8, 32.

Mattomunga Gûdib naglingninga uvaptingnut sakkersimavok, Gûdib Ernetuane tillilaungmago nunamut, uvagut tâpsomuna inôkovluta.

1 Joh. 4, 9.

3. Kanok Atâtab okpertut Jêsuse Kristusemut piniarvigivagit?

Okpertut Jêsuse Kristusemut Atâtab illaliorpait kitorngaminut.

Ilûnase Gûdib kitorngarivâse okpernermut Jêsuse Kristusemut. Gal. 3, 26.

Tâpsominga illaliortut ilûnaita pitsartunermik tunitsivigivait, kitorngaulerkovlugit Gûdemut, okpertut tâpsoma attinganut. Joh. 1, 12.

Kemmergotitse, kanok angijomik naglingnermik Atâtab sakkijartitsivigilaungmatigut, Gûdib kitornganginik tajjaukongmattigut.

1 Joh. 3, 1.

4. Sunamik Gûdib kitorngangit manigorutiksakarkât?

Gûdib kittorngangit manigorutiksakarput
pattangaititsininganik timekut tarnekullo.

Siarklernise tamaita tâpsomunga pitisigik, tâp-
soma issumagitsainarmase. 1 Petr. 5, 7.

Kutsertâk magguk kênaujârsungmik attaut-
semik akkekarpangilâk? Ukkoa illangallonêt
nunamut kattangniangilak Atâtapse perkung-
ipago. Niakupsele nujangittauk tamaita kitti-
taumavut. Tamanna pivlugo erksiniarase;
kutsertavaksoarnit ajunginersaugapse.

Mat. 10, 29 — 31.

Issumanerluktuksaungilase okarluselo: Sumik
nerrijomârpitâ? sumiglo immeromârpitâ? su-
miglônêt anoraksakaromarpitâ? Makkoa ta-
maita nellojut pinasuarpait; Atâtapse killang-
mêtub kaujimavâse, tamakkoninga tamainik
pijariakarapse. Mat. 6, 31. 32 (v. 26 — 30.)

Nertortaule Gûde Nâlegaptalo Jêsusib Kristu-
sib Atâtanga saimausermatigut anernelingnut
saimanartunut sunatuinarnut, killaub pinginik
illangiutitilluta Kristuseme. Efes. 1, 3.

B. Gûde Ernek.

1. Jêsus Kristuse Gûdib Ernerijanga sunauvâ?

Jêsus Kristuse Gûdib Erninga nellâgut
Gûdiôvok. (Kap. 4, 4.)

Pigiarnirme okausek ipok, okauserlo Gûdemêpok, Gûdelo okausiôjok. Joh. 1, 1.

Kristus Atâtanit uvinipkut pivok, tâмна tamainut Gudiôvok, nertortaujok issokangitomut, Amen. Rôm. 9, 5.

Akkerartortaujungnangitomik angijôvok, Gûdemut okpernerub nellonarninga: Gûde sakki-jarsimavok uviningme. 1 Tim. 3, 16.

2. Suna (kigligiutsivâ) Gudiôninganik (—)?

Gudeôninganik kigligiutsivut Gûdetun illing-
aningit piniarningillo.

Jêsuse Kristuse ikpeksak uvlomelo, issokangit-
omullo tâmnatsainak. Ebr. 13, 8.

Mâнна kaujimavogut tamaita nellunginangne.
Joh. 16, 30. (2, 25. 21, 17.)

Atâtaga mâнна tikkilugo piniarpok, uvangalo
piniarivunga. Atâtab piniartanga Ernerub-
tauk mânnakut piniarutigiva. Joh. 5, 17. 19.

Pitat tamaita okautsemut pingortitauvut, tâp-
soma assiagullo pingortisimajokangilak pingor-
tisimajune. Joh. 1, 3.

3. Piuliklernerminut ajortullijunik Jêsuse Kristuse
sunangorlaukâ?

Piuliklerninganut nâmaksitilauktanganut ak-
kuliôtigilerpavut.

Kristuseme piulijauviksakarvogut aunganut,
tamadsa ajornernit issumagijaujungnainermik.

Efes. 1. 7.

Inûb Erninga tikkisimangilak kivgartortau-
jomavlune, kivgartoriartorlunele, inðserminiglo
tunijivlune unuktut piulijiksangannut.

Mat. 20, 28.

Gûde atausiðvok atausiðgivok pijitsertok Gû-
demut inungnullo, tagva inuk Jêsuse Kristuse,
ingminik tunilauktok piulijiksaujomavlune
ilûnainut. 1 Tim. 2, 5. 6.

Gûdemut ullapirsarsimavogut Erningat tok-
kunganut. Rôm. 5, 10.

Gûdib, Kristusemêdlune, [sillaksûb inungit
ullapirsarlaukpait ingminut, ajorninginnit issu-
magijungnaerlugit, ullapirsainartomiglo illu-
mertiluta okâlakovâtigut. 2 Kor. 5, 19.

Jêsus Kristus ullapirsautauvok ajornivut piv-
lugit, ajornivulle kissetaungitut, sillaksoarmi-
ulletauk tamaitaksuit ajorningit pivlugit.

1 Joh. 2, 2.

Ahâk takka Gudib saugârsunga sillaksoarmiut
ajorninginnik nangmartok. Joh. 1, 29.

Kaujimatitse nunguniartomut Silberemut Gol-
demullonêt piulijaunginapse piusekullupsingnit

atâtanut adsiûnipsingnit; Kristusible aunganut erdlingnartomut, tâmma saugârsutut sinnaungasuitotut ivsornaitotullo - idlune.

1 Petr. 1, 18. 19.

Taimaitomik ajokertuinerôjomik pijariakarpogut, ivsornaitomik, passijaksaungitomik, ajortokangitomik, ajortolingnit ingmigolingajomik, killangmillo kotsingnersamik; pijariakangitomik ajokertuinerôjutitut taipkotitunak uvlut tamaita tunijijariakakârlune tunergutinik ajornine nangminine pivlugit, kingorgane inuit ajorningit pivlugit; atausiarlune taimailiorlaungmat ingminik tunigame. Ebr. 7, 26. 27.

4. Jêsuse Kristuse sunaugivittigo Atâtamedlune?

Jêsuse Kristuse tuksiarutjigivavut Atâtame.

Ajortullijokarpat tuksiarutjekarpogut Atâtame Jêsuse Kristusemik idluartojomik. 1 Joh. 2, 1. Tâpsomuna Gûdemut pijut piulijungnarpait soraijunane; inôtsainarlarmelo tuksiarutivait.

Ebr. 7, 25. (Rôm. 8, 34.)

5. Pingortisimajut ilûnatik Jêsuse Kristuse (—) sunaugivatsuk (mâna)?

Jêsuse Kristuse Nalegarivavut.

Atausênarmik Nâlegakarpogut Jêsuse Kristusemik, tâpsomûna ilûnaksoatik pivut, uvagullo tâpsomunga. 1 Kor. 8, 6.

Tamana pivlugo Kristuse tokkovlunelo makkinivok, amalo òmardlune, Nàlegaujomavlune tokkungajunullo inòjunullo. Ròm. 14, 9.

Jèsusib attingane sèrkut ilùnatik sèrkortortuksauvut killangmètullo nunamètullo, nunab attànètullo. Okallo ilùnatik nellonaisaijuksauvut Jèsuse Kristusemik Nàlegaujomik Gùdib Atàtab nertornautinganut.

Fil. 2, 10. 11.

Tàpsoma tamaita tokkotigilaukpait, inòjut kingorngagut nangminermingnik inòniarkonagit, tàpsomungale pivlugit tokkolauktomut, makkisimangmijomullo. 2 Kor. 5, 15.

C. Gùde Anernek hailige.

1. Anernek hailige sunauvâ?

Anernek hailige nellâgut Gùdiòvok Atàtalo, Ernerlo illagilugik.

Aileritse inukattigèksuillo tamaita ajokertoriartorsigik, baptilugillo Atàtab, Ernerub, Anernerublo hailigiub attinganut. Mat. 28, 19.

(Mat. 3, 16. 17.)

Pètrusib Ananiase okautivâ: Sòg Sàtanasib òmatit illumertipaùk, Anernek ajunginek sàglokidlarangnè? Inungnik sàglokitsingilatit, Gùdemigle. Ap, pin. 5, 3. 4.

Gûdib iglogingmasse kaujimangilasê, Gûdiblo
Anerningat innigingmasê?

1 Kor. 3, 16.

2. Suna (—) nellonarungnaititsivâ (Gudiõning-
anik)?

Gudiõninganik nellonarungnaititsivut illing-
aningit piniarningillo Gûdetut.

Anernerub kiglisiniarpait tamaita Gudiõnerub
ittiningittauk aglât. Inuit nelliât kaujimavâ
inûb illuanêtomik, inûb anerninga tâpsoma
illuanêtok kissimê? Taimâktauk kaujimajokan-
ginivok Gûdib illuanêtomik, Gudib Anerninga
kissime. 1 Kor. 2, 10. 11.

Tamakkoale tamaita Anernerub tâpsoma
attausitôjub piniarpait, issumamíniglo ilûnaita
attunit illangiutitipait nangminerijaksanganik.
1 Kor. 12, 11 (v. 8 — 10.)

3. Anernek hailige kanoêtomik (—) piniarnek-
arkâ (ajortullijune)?

Anernek hailige okpertitsijôvok inungnik
Jêsusemut okautsinut tussarnertunut.

Manigoijuble Anernerub ajunginerub, Atâtama
tillijomârtangat attimne, tâpsoma ajokertorni-
arpâse tamainik, erkaitiluselo tamainik okau-
serilauktamnik ilipsingnut.

Joh. 14, 26.

Manigoijok tikkikune sillaksoarmiut tukkisiti-
niarpait ajornermik, idluarnermiglo, erkartui-
nermiglo. Ajornek pivlugo okperlaungimata
uvamnut; idluarnerle pivlugo Atâtamut aini-
arama, takkoniarungnairupsingalo; erkartuinek
pivlugo, sillaksûb tamattoma attaninga erkar-
tortaungmat. Joh. 16, 8 — 11.

Nelliallonêt Jêsuse Nalekamik taisijungnangi-
lak Anernerub ajunginerub pitingipago.

1 Kor. 12, 3.

4. Kanok okpertut piniarvigivagit?

Okpertut innigivait, ajokertoromavlugit, tes-
siorlugillo manigorlugillo.

Kaujimangilasê timise Anernerub ajunginerub
illupsingnê tub iglogingmagit? 1 Kor. 6, 19.

Miksekârnerub anerningat, miksekârnernut ta-
mainut tessiorniarpâse. Joh. 16, 13.

Ilûnatik Gûdib Anerningat tessiortangit, Gûdib
kittorngarivait. Rôm. 8, 14.

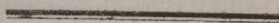
Atâta tuksiarvigijomavara manigoijomik as-
simnik tunitsiviokovluse, illipsingnêtsainar-
kovlugo issokangitomut: Miksekârnerub aner-
ninga sillaksoarmiut pijungnangitangat, tak-
kunginamitsuk illitaringinamitsuglo. Ilipsele
illitarivase, illagitsainarmase ilipsingnênar-
mallo. Joh. 14, 16. 17.

Sangèniptingne Anernerub ikajorpâtigut. Tuk-
siarnermik kanok nâmaktoimik nellogapta; A-
nerneruble nangminek tuksiarutivâtigut aner-
saumijunut okautaujungnangitunut.

Rôm. 8, 26.

5. Kanok pijokarkâ tussânginermut nippinganik?
Anernek hailige kiksartitauvok, nippinga-
nik tussângikupta.

Gûdib anerninga ajunginek kiksartiniasiuk,
nakkititsiviômajapsingnik uvlormut piulijau-
viksamut. Efes. 4, 30.

INGMIGOLINGAJUT AIPANGIT.

Piulijaunerub nangminerijauninga.

Kapitel VI.

Apkosinek piloringnermut, okperner-
mut Jêsuse Kristusemut.

1. Suna Gûdib pijomajanga inuit piloriktitauning-
inût?

Gûde pijomavok inuit okperkovlugit Jêsu-
semut, okpernermullo tâpsomunga inôsekarkov-
lugit nungusuitomik.

Tamadsa tâpsoma tillijima pijomajanga, Er-
ninganik takkojok okpervigilugolo, inôsekar-
kovlugo nungusuitomik. Joh. 6, 40.

Okpertok baptitaujorlo piulijaujomârpok; ok-
pingitorle erkartortaujomârpok. Mark. 16, 16.

2. Okpernek kanok pigialerkâ?

Okpernek okâlanermit okautsinik tussarner-
tunik pivok.

Nâleka attinga tailugo tuksiartut piulijauniar-

put. Kanorle okpervigingititik tuksiarvigina-jarpatsük? Kanorle tussaumalaungititik okperviginajarpatsük? Kanorle (—) tussarajarkât (okautsaungikunik)? Okpernek tagva okâlanermit pivok, okâlanerle Gûdib okausinginit.

Rôm. 10, 13. 14. 17.

Kristusib okausingit tussarnertut pitsartuniðvut Gûdemit, piloriktilugit ilûnaita tâpkoninga okpertut. Rôm. 1, 16.

3. Okalanek okautsinik tussarnertunik sunamik sullikârâ?

Okâlanekut okautsinik tussarnertunik illitarksititauvogut ajulidlartomik illinganiptingnik ajorniptingniglo, Anernek hailige akkerartungikuptigo.

Jerûsalem, Jerûsalem (inuit pivait) nellautaijunik tokkotsijotit, illingnullo tillijat ujarkanut milloragne! kittorngattit kattititsomakattalauraloartakka, sôrlo arnaungub piarkane kattitimagit esarkominut; pijomalaungitosele.

Mat. 23, 37. (Ap. pin. 7, 51. Kap. 13, 46.
2 Kor. 2, 15. 16.)

Tamannale tussaramitsuk, kibliktaulerput ômatimikut. Ap. pin. 2, 37.

Uvanga inukullôjunga, kia piuliniarpânga tokkub tamattoma timinganit? Rôm. 7, 24.

4. Sunamik illitarksinek tamanna illakarkâ?

Illitarksinek tamana illakarpok kakkialernermik, tussunermiglo ajortunit issumagijaujungnainermik. (Kakkialerneq, ablatsimajunik issumakarnek.)

Kakkialerneq Gûdemit pijok kakkialertitsivok piloringnermut, tamattominga inuk kakkialingilak; kiksarnerle nunab pingit pivlugit tokkotitsivok. 2 Kor. 7, 10.

Gûde nâpkigilaunga pitsiarnit pivlugo, ajornikkalo pêjarkit napkigosungnit angijoksoak pivlugo. Idluitullimanerale illitarilerpara, ajortullimaneralo sâmnêtsainarpok, ilingnut kisiane ajortullilaukpunga, idluitullilarmalo sângne. Img. 51, 3. 5. 6.

Tunergutit Gûdib kuviagijangit imaiput: anernermik kapiasuktomik, ômamiglo kapiasuktomik serkomisimajomiglo, Gûde nachoniangilatit. Img. 51, 19.

5. Sunamik sulle kakkialerneq malliktekarkâ?

Kakkialerneq malliktekarpok okpernermik, imaipok: kaujimatsiarmaringnermik Jêsuse silaksoarmiut piulijigituinangimatsuk, uvangaletauk piulijigigapko, uvamnuttauk kaitsijok issumagijaujungnainermik ajortunit, aune tokkonelo pivlugik.

Okpernek tættekarniðvok tunganartomik neriugijaksanut, kollarnangitorlo tækkuksaungitunut.

Ebr. 11, 1.

Sørlo Mòsesib kuglugiangøjartok nappautilaungmago inukangitome, taimâktauk Inüb Erninga napautsaujariakarpok; ilûnatik okpertut tâpsomunga assiðkonnagit, nungusuitomigle in-nøgutekarkovlugit. Joh. 3, 14. 15.

Sumik piniartuksauvik piloriktitaukovlungà? Nalekamut Jêsusemut Kristusemut okperit, tagva piloriktitauniarpotit iglomiokattitillo.

Ap. pin. 16, 30. 31.

Nålegak erkaringa nålegauvingnut tikkikuvit! — Ahamarik okaupagit: uvlome aiparilârpagit Paradiseme. Luk. 23, 42. 43.

Akkekangitomik idluarsititaulerpogut, tâpsoma saimarsautanut, piuliklernermet Kristusib Jêsusib pijanganut; tâmna Gudib sakkertilaukpâ saimauserviðkovlugo okpernermut tâpsoma aunganut, idluarnekk sângmine nâmagijaujok nellonaeromavlugo issumagijungnaeramigit ajornerit, Rôm. 3, 24. 25.

6. Sunamik (piksarsivitâ) okpernermut (—)?

Okpernermut piksarsivogut idluarnermik Gûdib sângane nâmagijaujomik, ullapirsaumiglo tâpsomunga.

Piniarnernut pingitok ajortullijunigle idluar-
titsijomullo okperune, tâpsoma okpernine idlu-
arsijutiginiarpâ. Rôm. 4, 5.

Mânnale okpernermut idluarsititaulerapta,
Gûdemut ullapirsautekarpogut Nâlegaptigut
Jêsuse Kristusekut. Rôm. 5, 1.

Gûdib nâlegauvinga nerriniônanelo immer-
niôngilak, idluarneôvorle, ullapirsauteôlarmelo
kuviasungneôlunelo Anernerme ajunginerme.

Rôm. 14, 17.

7. Okpernermut (Sunangolerkitâ) (—)?

Okpernermut kitorngangorpogut Gûdemut,
kingormgужijuksangorlutalo inôtsemik nâksaung-
itomik.

Anernerub anernivut kaujitipait kitorngau-
gapta Gûdemut. Kitorngauguptale kingorm-
gужijuksaugivoguttauk, imaipok, Gûdemik
kingormgужiluta Kristuselo kingormgужikat-
tigalugo. Rôm. 8, 16. 17.

Erninganut okpertok, inôsekarpok nungusuito-
mik, Erninganut okpingitub inôsek takkoni-
angila, Gûdib ningausingalle kollangiangi-
narpâ. Joh. 3, 36.

8. Inûb ablatsangorninga illumigut sunauvâ?

Inûb ablatsangorninga illumigut (sâlernek,

ubvalo utternek Gudemut), pigiarniôvok inôtse-
mut nutâmut Kristuseme.

Tillivagit innukattigênut, ijingit uititaulerkov-
lugit, tâktomit sârkovlugit kaumajomut, Sâta-
nasiblo pitsartuninganit Gûdemut, ajorninginit
issumagijaujungnainermik pititaukovlugit,
kingormgujaksamiglo pekarkattigekovlugit
ivsornaititaujomârtut okpernermut uvamnut.

Ap. pin. 26, 17. 18.

Ahamarik, ahamarik okaupagit: Nutâmik er-
niangôngitub, Gûdib nalegauvinga takkojung-
nangila. Joh. 3. 3. (Tit. 3, 5.)

Kristusemêtokarpot, tâmna nutangortitauvok;
pitokak itsungnaerpok, ahâk ilûnatik nutâng-
orsimavut. 2 Kor. 5, 17.

Inôvunga uvangaungitorle, Kristusele inôvok
illumne. Mânnale uviningme inônimnik, ta-
mattominga inôvunga okpernerme Gûdib er-
ninganut, nagliktimnut, ingminiglo tunijomut
pivlunga. Gal. 2, 20.

9. Inûb sâlerninga kia piniarnerivaûk?

Inûb sâlernine nangminek piniarneringi-
lâ, Gûdible nâpkigosungningat piniarnerivâ.

Igvit sâtilaunga, tagva sâtitauniarpunga: ig-
ville Nâlegak Gûdigigapkit. Jer. 31, 18.

Üvamñut tikkitokarungnangilak, kissiane Atatab tillijima amuarpago. Joh. 6, 44. (v. 65.)

Saimanermut piulijaunavose okpernermut; ilipsingnik taimaingilase, Gùdible tunergutà tamanna. Ffes. 2, 8.

Kristuseme makkisimavose okpernermut Gùdib pititsininganut, (Jèsusemik) tokkungajunit tupaktitsilauktomut. Kol. 2, 12. — (Mat. 16, 17.

Ap. pin. 16, 14. Gal. 1, 15. 16.

Kapitel VII.

Okpernerub paungangit, ubvalo ivsornailinek.

1. Kanok (illingavât) Jèsusemut Kristusemut okpertungolerlauktut (—)?

Ilùnatik Jèsusemut Kristusemut okpertungolerlauktut, okpernekut mattomùna ivsornaititaumayut aunganut.

Ubvarsimavose ivsornaititaumaluselo idluarsititaumavose, Nàlekab Jèsusib attinganut, Gùdiptalo anerninganut. 1 Kor. 6, 11.

Kristusib aungat issumavut epkêjarpait piniarnernit tokkonartunit, Gûde ômartok kivgartorlugo. Ebr. 9, 14.

2. Sumik Gûde (pijomavâ) okpertunit (—)?

Gûde pijomavok okpernerme ômartome piniarnilingme ivsornailinermik pinasuadlarkovluta.

Gûdib pijomajanga imaipok ivsornaikovluse.

1 Tess. 4, 3.

Tâmnaale ivsornaitoksôngmet ilipsingnik kaikojjok malliklugo, ilipsetauk ivsornaititse arvertarnipsingne tamaine. 1 Petr. 1, 15.

Ivsornainermik pinasuaritse, tâpsominga pinasuangitut Nâlegak takkoniatsenginamitsuk.

Ebr. 12, 14.

Piloridlarput ivsornaitunik ômatigit, Gûde takkojomaramitsuk. Mat. 5, 8.

Jêsuse Kristuseme okpernek naglingnekut piniarnilik kissime nâmagijauvok. Gal. 5, 6.

Sôrlo time tokkungangmat anernekangikune taimâktauk okpernek tokkungagivok ajungitullinermik illakangikune. Jak. 2, 26.

(Luk. 1, 74. 75. 2 Petr. 1, 3 — 7.)

3. Ivsornailinek kanok illingavâ?

Ivsornailinek imâk illingavok: ajortunnit

epkêjartaujomavluta, imaipok: attaniotiviôjomaer-
luta tâpkonunga, ajungitunelo tamaine aglisik-
luta pivalliajomavlutalo.

Kristusib nangminek ajornivut timiminut pi-
tipait kejungmut, ajortullinermik tokkungaler-
kovluta, idluarneq inôniarvigilugo; tâpsoma
ikkinginnut inûlijauvose. 1 Pêtr. 2, 24.

Jêsuse Kristuse ingminik tunilaukpok piv-
luta, piulijomavluta idluitunit tamainit, ivsor-
naititsivlunelo nangminek inukotiksaminik,
attaruilijunik piniarnernut ajungitunut.

Tit. 2, 14. (v. 11. 12.)

Taimaitomik angersimaneke rapta nagliktakka,
epkêjarniarta uvingub tarniblo sujungninginit
tamainit, nâmaksivallialutalo ivsornainermik
Gûde sivôragilugo. 2 Kor. 7, 1.

Ajornek attaniotitailitisiuk timipsingne tok-
kojuksame ikliguninga mallitsennago.

Rôm. 6, 12.

Kristusib inukotingita uvinitik ikligunerit
kajungilarnerillo illaliudlugit pitipait seninga-
jolingmut. Gal. 5, 24.

Nâlegapta Jêsusib Kristusib saimarsautâne,
illitarijauninganelo aglisivalliatitse.

2 Petr. 3, 18,

Nelliat taimaitomik nerriugijaksakartok tàmna
ivsornailiniarpok, sòrlo tàmna ivsornaimat.

1 Joh. 3, 3. (Efes. 5, 25 — 27.)

4. Suna pivlugo tamanna pijariakarkâ?

Okpertuttauk sulle ajornekarmatta, ajorni-
lingmiglo inòsekarmata naggatiksamingnut tikki-
lutik.

Okarupta: ajortokangilagut, uvaptingnik nang-
minek uivèrivogut, miksekârnerlo uvapting-
nèngilak. 1 Joh. 1, 8.

Ajornerit allarlavut uvaptingnut nippingat-
sainartut erkinautigijavullo. Ebr. 12, 1.

5. Suna (agvianarkâ) okpertunut ivsornailiner-
me (—)?

Sàtanasisib, sillaksoarmiullo ôktorlungningit
agviarutigivait ivsornailinermingne. (Kap. 2, 5.)

Sillaksoarmik nagligosungniarase, sillaksùb
pinginiglònèt. Sillaksoarmik nagligosuktokar-
pat Atàtab naglingninga tâpsomanèngilak. Sil-
laksoarmètut tamaita, uvingub ikliguningit,
ijib allianingit, pimariuternerillo, Atâtamit
pingimata, sillaksoarmille pivut.

1 Joh. 2, 15. 16.

Gùdemit erniangôjok ajortullingilak; Gùde-
mille erniangôjok ingminik udsertorpok, ajor-
tublo (Sàtanasisib) aktorniangila. 1 Joh. 5, 18.

Sillatuniaritse udsertorluselo; akkerartortise Sâtanase arvertangmat Loevetut nipliâjoksoatut, êjaksarsiorlune nellianik. Tâмна okpernermut akkerartorsiuk sôngoluse.

1 Petr. 5, 8. 9.

Gûdib saputsiniksanga attiniarsiuk, Sâtanasib pingitsertorlune uivêriklerninginnut sôngokovluse. Uviningmut aungmullo sorsungnianginapta attaniviksoarnulle pitsartujoksoarnullo sillaksûb attanninginnut, sillaksûb mattoma tâktoningane attanniotijunut, anernernut ajortunut killaub attânetunut. Efes. 6, 11. 12.

6. Ivsornailinek kia piniarnerivaûk?

Ivsornailinek tamanna pitsartunipta nangminerijapta piniarneringilâ, Gûdible saimaningat.

Piginanga piniarungnangilase sumik.

Joh. 15, 5.

Gudiðvok pititsijok illupsingne pijomanermiglo nâmaksititsinermiglo idluarijaminut. Fil. 2, 13.

(1 Tess. 5, 23. 24.)

Ajungitulliamik pigiarlauktub illupsingne, tâpsomatauk nâmaksitiniariva Jêsusib Kristusib uvlungat nelliutininganut. Fil. 1, 6.

Jêsuse Kristuse Gûdemut illingatitaumavok illisimajutiksaptngnut, idluarsijutiksaptngnullo, ivsornaijutiksaptngnullo, piulijaujutiksaptngnullo. 1 Kor. 1, 30. (Gal. 6, 14.)

Uvanga napârtôvunga Waineliksak idluartok,
Atâtagalo Waineliksamik perorsêviliortôvok.
Akkerkut ilûnaita uvamnêtut paungakarpaktut
piungininginnik pèjaiviginiarpait, paungakar-
nersaukovlugit. Joh. 15, 1. 2.

7. Kanok kissiane ivsornailinermik pinasuarung-
narkitâ?

Tuksiarnermut pijârnermullo kissiane, aipa-
karasuatsainarnermullo Piulijiptingnik, ivsornai-
linek akpaliutivigijungnarpavut.

Issumamigut nangerasugijok kammalerle ocho-
niarkonnago. 1 Kor. 10, 12.

Pigârluselo tuksiaritse ôktorlungnartomut pe-
konase. Anernek pijomagaloarpok, uvinigle
sangèpok. Mat. 26, 41.

Illumnêtsainaritse, uvangalo illupsingnêdlunga.
Sôrlo akkerok paungakarungnangimat ingmi-
nik, Waineliksab napârtunganêtsainangikune:
taimainivosetauk illumnêtsainangikupse. U-
vanga Waineliksab napârtôvunga, ilipse akke-
rôvose. Uvamnêtsainartok, uvangalo tâpsoma-
nêdlunga paungakarniarpok unuktunik.

Joh. 15, 4. 5.

Kapitel VIII.

(Kapitelib sivorliub malliktingit.)

Inòsek naglingnerme, mallingner-
lônêt Gùdib perkojanginnik.

1. Ivsornailinerub piginasuartanga sunauvâ?

Ivsornailinerub piginasuartanga arvertar-
niòvok Gùdib perkojanganne, Jèsusib Kristusib
igsagaksakartitsilaungninga malliklugo.

Tamanna kaujijutigivavut illitarigaptigo, per-
kojangit nâlekuptigik. 1 Joh. 2. 3.

Ilùnase issumakaritse Jèsusib Kristusib issu-
makarningatut. Fil. 2, 5.

Tâpsomanêtsainarlune okartok, arvertartuksau-
givok, sòrlo tàmna (Jèsuse) arvertarlaungmat.

1 Joh. 2, 6.

Pijomajara piniarutigingilara, Atâtable pijo-
majana tillijima. Joh. 5, 30.

(Perkojat tellimaujortut, 2 Mos. 20.)

2. Kanok Gùdib perkojangit tamaita illagèktitau- mavât?

Gùdib perkojangit tamaita illagèktitaumavut

perkojame pijariakortonerpaujome: naglingnermik
Gûdemik inukattiptingniglo.

Gûdingnik Nâlegarnik nagliktuksauvotit ôma-
tingnut tamânut, tarningnullo tamânut, issu-
mangnullo tamainut. Tamanna pijariakarne-
rôjok angnerlo perkojak. Aipangale tâpso-
tunakîpok: Inukattingnik iliktut nagliktuk-
sauvotit. Perkojangnut ukkungnunga mag-
gungnut perkojat ilûnatik illagèkput nellautai-
jullo aglangit. Mat. 22, 37 — 40.

(Mark. 12, 30. 31.)

Perkojat nellonaititangit angnerpâk imaipok:
Naglingnek ômamut ivsornaitomut, issuma-
mullo passijaksaungitomut, okpernermullo tak-
komorjuitomut. 1 Tim. 1, 5.

A. Naglingnek Gûdemik Piulijiptingnik.

1. Naglingnivut Gûdemik nakît pivâ?

Naglingnivut Gûdemik okpernermit pivok,
imaipok: illitarksinermit Gûdib naglingninganik,
Kristuse Jêsusemêtomik.

Naglingnek tamadsa, uvagut Gûde nagligigap-
tigoungitok, tâpsomale nagligingmatigut, Er-
ninelo tillilaungmago ullapirsautaukovlugo ajor-
nivut pivlugit. 1 Joh. 4, 10.

Nagligilavut, tâpsoma naglikârmatigut.

1 Joh. 4, 19.

Gûdib naglingninga kovijaumavok ômatiptingnut Anernermut ajung.nermut. Rôm. 5, 5.

2. Naglingnek Gûdemik kikune nagvartaungilâk?

Naglingnek Gûdemik sillaksoarmik nagligosuktunêngilak.

Sillaksoarmik nagligosungniarase, sillaksûb pinginiglônêt. Sillaksoarmik nagligosuktokarpap, Atâtab naglingninga tâpsomanêngilak.

1 Joh. 2, 15.

Uvingub issumanga ômisungniôvok Gûdemik.

Rôm. 8, 7.

Angajokângnut maggungnut kivgartortokarungnangilak; aipa ômigilârpâlônêt, aipa nagligilugo; uhvalo aipa ungagilârpâ, aipanga nachogilugo. Gûdelo nunab pingillo atautsekut kivgatorlugit sapperpose. Mat. 6, 24.

3. Sunamik naglingnek Gûdemik illakarpalliavâ?

Naglingnek Gûdemik illakarpalliavok, kuviasungnermik Nâlekame soraerungnangitomik.

Takkojomagivapse, ômatiselo kuviasudlarniarput, kuviasungnipsingniglo aksarniktokartuksaungilak ilipsingnit. Joh. 16, 22.

Kuviasutsainaritse Nâlekame, amalo okarpunga, kuviasugitse. Fil. 4, 4.

Kuviasutsainaritse. 1 Tess. 5, 16.

Kuviasukpunga Nâlekame, tarnigalo serrivok
Gûdimne. Jes. 61, 10. (Img. 84, 3.)

4. Naglingnek Gûdemik kanok sakkijartitauvâ?

Sivorlermik: Naglingnek Gûdemik sakki-
jartitauvok arvertarnermut nâlengnerme sivôra-
nermelo Nalekamik.

Illagêllo sôngosivalliavut, Nâlegarlo nâleklugo
inôvut. Ap. pin. 9, 31. (Img. 111, 10.)

Nâmaksivallialerta ivsornainermik sivôranerme
Gûdemik. 2 Kor. 7, 1.

Atâta nipliâvigigapsiuk, tâмна inungnik adsi-
gêngititsinane erkartuijok, ilûnatik piniarning-
innut, tagva arvertaritse koksasukluse nuna-
mênipsingne; kaujimavluselo nunguniartomut
Silberemut Goldemullonêt piulijaunginapse
piusekullupsingnit atâtanut adsiûnipsingnit,
Kristusible aunganut erdlingnartomut, tâмна
saugârsutut sinnaungasuitotut ivsornaitotullo-
ïdlune. 1 Petr, 1, 17. 18. 19.

Josef okarpok: Kanok uvanga taimâk ang-
itigijomik idluitulliartuksauvik ajortullilunga
Gûdemut. 1 Mòs. 39, 9.

Nâlenginek ajorniôvok angakoniarnermik, æk-
kerartornerlo Gûdekarniôvok Gûdib assing-

innik, kivgartorniòlarmelo Gùdingoanik.

1 Sam. 15, 23.

Gùdemut naglingnek tamadsa, perkojangit mallikaptigik; perkojangillo ajornangilat.

1 Joh. 5, 3.

Gùde nàlengnarnersauvok inungnit.

Ap. pin. 5, 29.

Perkojakka mallikupsigik, naglingnimmètsainarpose, sòrlo uvanga Atâtama perkojangit mallikapkit, naglingninganètsainarlungalo.

Joh. 15, 10.

5. Aipanganik:

Naglingnek Gùdemik sakkijartitauvok kujalinermut okausiptigut piniarniptigullo, tunnergutingit tamaita pivlugit.

Tamainik kujalititse: tamadsa Gùdib pijomajanga ilipsingnut Kristuse Jèsuseme.

1 Tess. 5, 18.

Tamaita kujalijutiginiarsigik soraerases Gùdemut Atâtamullo, Nàlegapta Jèsusib Kristusib attingane. Efes. 5, 20. (Luk. 17, 11 — 19.)

Tamaita piniarnise, okarangapselonèt pinirangapselonèt, ilùnaita piniarsigik Nàlekab Jèsusib attingane, kujaliluselo Gùdemut Atâtamullo tâpsomûna. Kol. 3, 17.

6. Pingajuangnik:

Naglingnek Gûdemik sakkijartitauvok sokko-
sijuitomik taettekarnermut tâpsominga, angerner-
mullo pijomajanganik kapianartokarninganetauk.

Tâpsoma Ernine nangminine aglât ivlerilaung-
ilâ, tamaptale pivluta tunilaukpa; tâmna illa-
galugo tamainik tunitsiviginajangipâtigût?

Rôm. 8, 32.

Tâttekarnise eginasiuk, angijomik akkilertau-
jomârmet tamanna. Ebr. 10, 35.

(Jer. 17, 5 — 8.)

Apkutiksarnik Nalekamut perkojilerit, neri-
gilugolo, tâmna idluartomik illingatitsiniarpok.

Img. 37, 5.

Igvit kinauvit, Gûdemut akkerartoromagavit?
sennajak sennajiminut okaraloarkâ: Sôg tai-
mâk sennavingâ? Rôm. 9, 20.

(Jer. oggu. 3, 39.)

Atâtâk, ajornangilâk ermgusiârsuk una pêrkov-
lugo uvamnit? kissiane imerupko; taimâk pi-
jomajat pile. Mat. 26, 42.

7. Sittamanganik:

Naglingnek Gûdemik sakkijartitauvok nel-
lâgôrnermut perkojaumanerminut, ômaringner-
mullo sullijaksanut, siarklinginermut nerkiksat
pivlugit, torkoinginermullo.

Pimaklertok sillatovlune nertornartok pijari-
akortovok. Luk. 12, 42.

Pimaklertit assianik nautsertortaungilat, nellâ-
gôrlutik naipitauvlutik kissiane. 1 Kor. 4, 2.

Pinialeritse issumapsigut innilangaluse, pin-
niaraksaselo piniarlugit, aggapsingnullo sena-
niarluse pititse, taimâk perkolaurapse; illu-
sitsiarikluse arvertarkovluse illagingitapsingnut
taipkoa illangallônêt attoriakarvigikonago.

1 Tess. 4, 11. 12.

Sullijomangitok nerrijuksaunginivok.

2 Tess. 3, 10.

Siarklernise tamaita tapsomunga pitisigik,
tapsoma issumagitsainarmasse. 1 Petr. 5, 7.

(Mat. 6, 25. 33. 34.)

Akluitsomanermik udsertoritse, perkutevak-
soakarnek inûb innogutigingimago. Luk. 12, 15.

(Mat. 13, 22.)

Iliornise torkuinermt illingangilit, pitakar-
nerit tamâne nâmagisigik. Nangminek oka-
laungmat: kemangniatsengilagit allarniarnar-
lônêt. Ebr. 13, 5. (Luk. 21, 34.)

Piksakautiôvok angijomik, Gûde ungagilugo,
nâmagilugolo tunergutâ. Ittertitsinginapta
sumik sillamut, taimaimat, annititsijungnang-

iniarivogut sumik, nellonangilak. Nerkiksakaruptale anorakarlutalo nâmagilavut. Akluit-somajulle, ôktorlungnartomut nikanullo kat-tangniarput, unuktunulllo sillainartunut as-serornartunullo kajungilârnernut, taimaitut inuit kivitipait kapianartovingmut erkartortauvlutik; torkuinek amangôngmat ajortunut tamainut.

1 Tim. 6, 6 — 10.

8. Tellimanganik:

Naglingnek Gûdemik sakkijartitauvok nâma-tuinartomik nerrinermut imernermullo, ikliguk-tailinermullo issumakut, okautsekut, piniarne-kullo.

Kaujimangilase timise Anernerub ajunginerub illupsingnê tub iglogingmagit? tâmma Gudemit pijasse nangmineringitasselo. Akkitûjôtuumut pissiangomagapse: taimaimat Gûde nertorsiuk timipsigullo tarnipsigullo, tamakkoa Gûdib perkutigingmagit. 1 Kor. 6, 19. 20.

Udsertoritse ômatise okumailerkonagit nerri-tûnermut immertûnermullo. Luk. 21. 34.

Nangminek ivsornaitsainarit. 1 Tim. 5, 22.

Ajornek attanerinasiuk timipsigut tokkojuksa-tigut, ikliguninga nâletsennago.

Rôm. 6, 12.

9. 6 inganik:

Naglingnek Gûdemik sakkijartitauvok kig-
ligiutsinermut sivôrajuitomut Jêsusib attinganik,
mitautigijaunerme unangmijaunermelotauk.

Piloridlarpose, inuit suadlarpose uvanga piv-
lunga, unangmikpaselo sunatuinarniglo okar-
nerlugvigikpase, sæglolulik. Alliatitse sivôra-
niaselo akkilertautsiaromârapse killangme.

Mat. 5, 11. 12. (Luk. 6, 22. 23.)

Kuviasugitse Kristuse kapiasuktituakattigi-
gapsiuk; ânanauningat sakkeromârviane kuvia-
sutekarkovlusetauk serriniarluse.

1 Petr. 4, 13. (vers. 14. Rôm. 8, 17. Ebr.
12, 1. 2. Ap. pin. 5, 41.)

Uvammik okausilik inungnut, okautigijomavara
Atâtamnut killangmêtomut. Uvamniglo mis-
siutilik inungnut, missiutigijomavaratauk Atâ-
tamnut killangmêtomut. Mat. 10, 32. 33.

(Mark. 8, 38.)

10. 7inganik:

Naglingnek Gûdemik sakkijartitauvok tuk-
siarnermut katsungaitomut, kittorngatullo îdlune
Gûdemut, Jêsusib attingane.

Kannerma okausingit idluarikit ômatimalo
unipkausinga illingnut, Nâlegak serngnigijiga
piulijigalo. Img. 19, 15.

Tuksiaritse, tunitsivioniarpose tagva; kenne-
ritse nennisiniarpose tagva; avilortaritse up-
kuêrutsauniarpose tagva. Mat. 7, 7.

Katsungaitomik tuksiaritse! Rôm. 12, 12.
(Luk. 18. 1 — 8; 11, 5 — 13.)

Soraerase tuksiaritse! 1 Tessal. 5, 17.

Sumik tuksiarniarupse attimne piniairutitsijo-
mavunga, Atâta nertortaukovlugo Ernermigut.
Joh. 14, 13. (Joh. 15, 7; 16, 23. 24.)

Magguk akkunapsingne nuname illagêkunik
sumiglonêt tuksiaromavlutik, pijomajatik pi-
lârpâk Atâtamnît killangmêtomit.

Mat. 18, 19.

Nâlekab tuksiarninga; ubvalo: Atâtavut kil-
langme malliktingillo. Mat. 6, 9 — 13.

Luk. 11, 2 — 4.

B. Naglingnek inukatiptingnik.

1. Sumut (sakkijartitauvâ) naglingnek; innukat-
temik (—)?

Naglingnek innukattemik sakkijartitauvok
naglingnermut Gûdemik Piulijiptingnik, tunga-
nekattigivâlo. (A. I.)

Nelliat Jêsuse Kristusedjomik okpertok, Gûde-

mit erniangôvok. Tâpsomingalo ernijomik
nagligosuktub, tâpsomangattaук erniangôjok
nagligivâ. 1 Joh. 5, 1.

Naglingnartose, Gûdib taimâk naglingmattigut,
uvaguttaук nagliktigêktuksaugivogut.

1 Joh. 4, 11.

Mattominga perkojakarpogut tapsomangat, Gû-
demik nagligosuktub katangutinetauк nag-
ligijaksaringmago. 1 Joh. 4, 21.

Perkojat tamaita nâmaksititauvut okautsemut
atautsemut, mattomunga: Inukattit iliktut nag-
ligiuk. Gal. 5, 14.

2. Naglingnek inukattimik sumik illumajivâ?

Naglingnek innukattimik illumajivok nagling-
nermik katangutimik, ubvalo okpertut nagliktig-
êngningannik, naglingnermiglo ilûnainik.

Atautsemik ajokertortekarpose Kristusemik;
ilipsele ilûnase katangutigêkpose.

Mat. 23, 8.

Perkojaktârmik tunitsivigivapse nagliktigêkov-
luse, sôrlo nagligilaurapse, nagliktigêlerkov-
lusetauk. Tamattomunga ilûnatik illitarksi-
niarput illiniartigigapse nagliktigêkupse.

Joh. 13, 34. 35.

(Ebr. 13, 1. 1 Joh. 3, 16.)

Sakkijartitsileritse nâlengnermut Gûdemik,
naglingnermik katangutemik, naglingnermullo
kattangutemik nagligosungnermik ilûnainik.

2 Pétr. 1, 7.

NâleKab aglisitilise, pivalliatiliselo naglik-
tigéngnerme ilipsingnut ilûnainullo.

1 Tess. 3, 12. (Luk. 10, 29 — 37.)

Omigijise nagligisigik; ilipsingnut okauserluk-
tut saimartisigik; ilipsingnik ômisuktut ajung-
ituliviginiarsigik; ilipsingnik kiksartitsijut
unangmiklertullo tuksiarutisigik. Mat. 5, 44.

(Luk. 23, 34. Ap. pin. 7, 59.)

3. Sunamut naglingnek inukatemik sakkijartitauvâ?
Sivorlermik:

Naglingnek inukatemik sakkijartitauvok
pinasuarnermut assivut kajungersarnartomik
igsagaksakartilugit arvertarniptingnut.

Nenergoase kaumatisiuk inungnut, ajungituli-
nipsingnik takkovlugit, Atâtaselo killang-
mêtok nertortaukovlugo.

Mat. 5, 16.

Ajungitomik arvertaritse nellojut akkorngane,
ilipsingnik terliakataijut idluitullinerarluse,
ajungitulliarnipsingnik takkovlugit, Gûde-
miglo nertordlerkovlugit.

1 Pétr. 2, 12.

Sinaungajutauniarase Jüdinullônêt, Grichinul-
lônêt, Gûdib illagêktitanginullônêt.

1 Kor. 10, 32. (Mat. 18, 7.)

4. Aipanganik:

Naglingnek inukattmik sakkijartitauvok
nellâgôrasuarnermut idluartulinasuarnermullo.

Sæglonek iperarlugo, miksekârnermik okause-
karitse, ilûnase ingmikôrluse inukatipsingnut;
avataukattigêkpta. Efes. 4, 25.

Okausetuinarnut, okatuinarmullonêt naglikti-
gêktailita, piniarnermulle miksekârnermullo
pita! 1 Joh. 3, 18.

Terliarkatainiarase illapsingnik, katangutikka.

Jak. 4, 11. (Kol. 3, 9.)

Naglingnerub inukatine idluitulivigingilâ.

Rôm. 13, 10. (Kap. 13, 8. 9.)

Kapianamêk perkutiminik unuksivalliatitsijok
perkutigingitaminut! Kanok akkunêrtigijomik
taimainiarkâ? Habak. 2, 6.

Tigililauktok tigligungnaerle, sennalunele pile
aggangminut, ajungitomik piniarle, tunijaksa-
karkovlugo ajorsartunut.

Efes. 4, 28.

5. Pingajuangnik:

Naglingnek inukattmik sakkijartitauvok

kivgartorosungnermut, pitsiarningnermullo, nâp-
kigosungnermullo.

Kuviasuktut kuviasukattigisigik, kugviortullo
kugviorkattigilugit. Rôm. 12, 15.

Kivgartorkattigêgitse saimarsaumut ilûnase
attunit tunergusiapsingnut, pimaklertutitut
ajungitutitut Gûdib saimarsautânik ingmigo-
lingajunik unuktoksoarnik.

1 Pétr. 4. 10.

Ajungitulilerta tamainut, okpernekarkativut
piluarlugit. Gal. 6, 10.

Tunijinek piloringnarnersauvok pillitaunermut.
Ap. pin. 20, 35.

Nunab tamattoma pinginik pekartub, katangu-
tine ajoksartok takkoguniuk, ômatinelo parng-
nanaerlugo tâpsomunga: kanok tâmna Gûdib
naglingninga illumine piginarajarkaûk?

1 Joh. 3, 17. (Sal. okal. 19, 17. 1 Tim.
6, 17 — 19.)

Nâpkinigitse sôrlo Atâtase nâpkinigmat.
Luk. 6, 36.

6. Sitamanganik:

Naglingnek inukatemik sakkijartitauvok
kenuêsarnermut, piôjorijuinermullo, saimarsai-
nermut issumagijungnaernermullo.

Illiniarvigisinga, kenuënema òmatimnelo piòjoringinama. Mat. 11, 29.

Piloridllarput kenuëtut, nuna pigileramitsuk.
Mat. 5, 5.

Piòjoringinermut sunaunersautigênasugigitse nangminipsingnit. Fil. 2, 3.

Piloridllarput ulapirsaijut, Gûdib kitornganginnik taijaujomârmata. Mat. 5, 9.

Ajungitapsingnit ulapirsautekarasaritse inungnut tamainut. Rôm. 12, 18.

Erkartuiniarase, tagva erkartortaunianginivose; òminarneraingititse tâgva òminarnerartaunianginivose; issumagijungnaernigitse tagva issumagijaujungaerviõniarpose. Luk. 6, 37.

(v. 41. 42.)

Issumagijungnaertigêgitse, sòrlotauk Gûdib issumagijungnaervigilaunginase Kristuseme.

Efes. 4, 32. (Kol. 3, 12. 13.)

Inuit tammarningit issumagijungnaerupsigik, Atâtapsetauk issumagijungnainiarivait tammarnise. Innuille tammarningit issumagijungnainigikupsigik, Atâtapsetauk issumagijungnainianginivait tammarnise.

Mat. 6, 14. 15.

7. Telimanganik:

Naglingnek inukatemik sakkijartitauvok tuksiutjinermit inungnik ilûnainik.

Tuksiatsainaritse anernerme ilûnainik pijarialingnik, tuksiarnermullo, kenunermullo, taimailiorkovluse soraerase pigârmititse tamât, ivsornaitut tamaita tuksiarulugit.

Efes. 6, 18.

Tagva mâna kaiblaivunga, tamainit sivorlermik kenujokarkovlugo, tuksiartokarkovlugolo, tuksiarutjijokarkovlugolo kujalijutekartokarkovlugolo inuit ilûnaita pivlugit.

1 Tim. 2, 1.

Illautitaumajut.

Kittorngarèt okpertut malligaksangit.

1. Nulliarêngnut illingajut.

Ilipse angutit, nulliase nagligisigik, sôrlo Kristusib illagèt nagligilaungmagit, ingminiglo tunijub tâpkoa pivlugit. Efes. 5, 25.

Arnat uitik nâlektigit sôrlo Nâlegak. Ue niakoringmago arnab, sôrlotauk illagèt Kristuse niakoringmatsuk, tâmna piulijôgivok timiminut. Sôrlole illagèt Kristuse nâlegaringmatsuk, taimâktauk arnat uitik nâlegaksarivait ilûnainik. Efes. 5, 22 — 24.

(1 Pêtr. 3, 1 — 7.)

2. Angajokâjanut sorrutsinullo illingajut.

Atâtaujose kitorngase ningaksarniarasigik, inugoinarsigile nâlektîlugit, Nâlekablo okausinginnik kaujîtilugit. Efes. 6, 4.

(Kol. 3, 21.)

Ilipse sorrutsit, angajokâse nâleksigik Nâlekame; tamanna pijariakarmat. Atâtaillo anânaillo nâlekik; tamadsa perkojak sivorliôjok, angerosimanilik imâk: Idluarsiniarkovlutit, akkunêrtomiglo inôniarkovlutit nuname.

Efes. 6, 1 — 3.

Jêsusib angajokângne nalekpak.

Luk. 2, 51.

Atâtaminik anânaminiglo uvamnit naglingnersak, illakarniangilak uvamnik. Ernerminiglo panniminiglo uvamnit naglingnersak, illakarniangilak uvamnik.

Mat. 10, 37.

3. Nullêtunullo uigasangnullo illingajut.

Inûsuktut ikliguningit kemangniarkit; idluarnerle pinasuaruk, okpernerlo naglingnerlo ulapirsainerlo ilînaita Nâlekamut tuksiartut illagîlugit ômamut îvsornaitomut.

2 Tim. 2, 22.

Aipakangitub NâleKab pingit issumagivait, Nâ-

lekab idluarijanganut illingajomavlune.

1 Kor. 7, 32.

Uiningitub Nâlekab pingit issumagivait, ivsor-
naitsomavlune timimigullo anernermigullo.

1 Kor. 7, 34.

4. Uigarnernut illiarsungnullo illingajut.

Tâmna uigarniøjok idluartok, inotøjune, Gû-
demik tættetuakarune, soraeranelo kenuvlune
tuksiarlunelo uvlotillugo unuamelo.

1 Tîm. 5, 5.

Nâlekab takkorngartat illiarsuillo saputivait,
serngnigilaitalo uigarnernit. Img. 146, 9.

5. Angajokâjanut kivganullo illingajut.

Nalegaujose ilipse, kivgase nâmaktemik idlu-
artomiglo piniarsigik; ilipsetauk nâlegakar-
migapse killangme kaujilerluse.

Kol. 4, 1.

Kivgaujose ilipse, nâlegase nunamêtut ilû-
nâinik nâleksigik; kivgartornermut inuit tak-
koanne, idluarijaujomavluse inungnut pinase,
ômamulle issumalingasuernermut pîtitse, Gûde
nâleklugo. Kol. 3, 22 — 24.

(1 Pêtr. 2, 18. 1 Tîm. 6, 1. 2.)

6. Attannernut inukutaujunullo illingajut.

Inuit ilûnatik attunit attanerijatik pitsartune-

karvigijitik nâlekligit; Gûdemit pingitomik
attannersoakangimat; attannersoakartunele Gu-
demut perkojaumavut. Attannersoarnulle
akkerartortub Gûdib perkojanga akkerarto-
rivâ; akkerartortulle erkartortautiksarsiorput
nangminermingnut. Rôm 13, 1. 2.

(v. 3 — 7. Img. 101.)

Inungnut nâlegaksaukojaujut tamaita nâleng-
niarsigik Nâlegak pivlugo: Attannermullônêt,
nâlegaujomullônêt, angajokajanullonêt, tillijau-
majunut akkiniarkovlugit ajortulijunik, ajungi-
tulijuniglo nertordlerkovlugit. 1 Pêtr. 2, 13. 14.

(v. 17. 1 Tim. 2, 1 — 3.)

Attanniviksoarmut tunisiuk attaniviksûb pik-
sanga; Gûdemullo Gûdib piksanga.

Mat. 22, 21.

Gûde nâlengnarnersauvok inungnit.

Ap. pin. 5, 29.

Kaiblainerit soraerutiksamut.

Perkojaunise tamaita piniarlaurupsigik, oka-
ritse: kivgakullôvogut, piniaraksavut kissêta
piniarlauraptigik. Luk. 17, 10.

Tagvale kattangutikka, miksekârnerillo, illusit-
siaringnerillo, idluarnerillo, ivsornainerillo,

naglingnarnerillo, illanarèngnerillo, ilùnaita
innutsiarkutaunerit, kujanartokarpallônèt, ner-
tornartokarpallônèt, tamakkoa issumaksar-
siorutigisigik: tagva ulapirsaijub Gùdib illagi-
niarpâse. Fil. 4, 8. 9.

Nangminerle Gùdib ulapirsaijub ivsornaili-
tilise ilùnane illupsigut; anerniselo, tarniselo
timiselo illuèngarlutik saputijautsainarlit pit-
laraksaukonagit Nàlegapta Jèsusib Kristusib
tikkiviane. 1 Tess. 5, 23.

INGMIGOLINGAJUT PINGAJUINGIT.

Saimarsaijutiksatsat piulijaunermut.

Kapitel IX.

**Illagêt, ubvalo okpertokatigêt Jêsuse
Kristusemut.**

1. Illagêt, ubvalo okpertokatigêt Jêsuse Kristusemut sunauvât?

Illagêt, ubvalo okpertokatigêt Jêsuse Kristusemut, illagèngnekarniôvok tâpkonane okpernermut Jêsuse Kristusemut akkunermingnelo attausiolertune, mallingnermullo nellâgôrtomut kigligiutsijune tapsominga.

Tapkonanêdlunga, igvillo uvamnêdlutît, attausiomarilerkovlugit. Joh. 17, 23.

Tagvane Jûde Grichelônêt, tagvane kivgak kivgaungitorlônêt, tagvane angut arnarlonêt adsigèngitokangilak; ilûnase attausiôgapse Kristuse Jêsuseme. Gal. 3, 28.

Iipse inukatigêngôvose anerimajut, ajokertuijut attaniviksôlutik, inuit ivsornaitut tâpsoma inukotingit; kaikojipse, tâktomit kaumaserminut tatamnartomut piniarninginnik ajungitunik kigligiutsijuksaukovluse. 1 Pêtr. 2, 9.

2. Kina illagêt niakorivatsûk?

Jêsuse Kristuse niakôvok illagêktokotiminut aungminut pissiarilauktaminut, igloliorsimajunut tâpsomunga, terrekovlune ujaraujomut.

Tâmna timib niakorivâ, tamadsa illagêt.

Kol. 1, 18.

Iipse Kristusib timigivâse, avatiôvuluselo ilû-nase attunît ingmigolingavluse. 1 Kor. 12, 27. Kristusib illagêt nagligilaukpait, ingminiglo tunilaukpok tâpkoa pivlugit. Efes. 5, 25.

Mâna tagva tujormiôjungnaerluselo takkorng-arungnaitose, ivsornaitulle kinguvângukatigivâse, Gûdiblo iglungane iglomiokattauvluse, igloliorsimavluse Apostelillo nellautaijullo tung-avigijanganut; tamattominga Jêsuse Kristuse ujarauvok terrekovlune. Efes. 2, 19. 20.

Atâtab piulilaukpâtigut tâktub pitsartuninganit, nûktertilutalo Ernerme erdligijame nâlegauvinganut. Kol. 1, 13.

3. Sunamik ôkpertut (perkojaumavât) illagêngnermingne (—)?

Okpertut perkojaumavut illagèngnermingnut sakkijartitsikovlugit Jèsusib illagèktokotinigita nellâgôrtut illinganinganik.

Okpertut unuktoksuit atautsemik ômatekarlarmiglo, atautsemik tarnekarput (sôrlo.)

Ap. pin. 4, 32.

Omarigitse adsigèktomik issumakatsainarluse anernekut, ulapirsautib kellaksutânut. Time atausek, anernek atausek, sôrlotauk kaikojaumagapse nerriuviksakarluse atautsemik kaikojaumanipsingnut. Efes. 4, 3. 4.

Naglingnerme nellâgôrta, aglivalliavlutalo ilûnainik tâpsomunga niakôjomut, tagva Kristusemut. Tâpsomanget time illuitok kattisimavok, navgutsallo ilûnatik ingmingnut navlismavut ikajortigèngnermut, avatit ilûnatik ingmikôrlutik attornermingnut, piniarnivut time aglivalliagame idluarsivlune; naglingnerme tamakkoa tamaita pivut. Efes. 4, 15. 16.

4. Sunamik ajokertuijut aulatsijullo perkojau-mavât?

Ajokertuijut aulatsijullo illagèngne perkojau-mavut Kristusemut, kivgangititut okalautekar-kovlugit ajokertusinginnik, malliktauninginniglo udsertorutekarkovlugit, tamakkonane nangminek igsagaksaukovlugit illagèktunut.

Saugârsukka nerritiniakit! saugakka nerritiniakit. Joh. 21, 15. 16.

Illangit Apostelingortilaukpait, illangille nellautaijungortilaukpeit, illangit okautsinik tus-sarnertunik okâlajungortilugit, illangit pairsijungortilugit ajokertuijungortilaukpait; ivsornaitut idluarsartaukovlugit kivgartornerub piniaraksanganut, Kristusib timiksanga âkikipalliakovlugo. Efes. 4, 11. 12.

(Rôm. 12, 7. 8. 1 Kor. 12, 28.)

Tagva mâнна udsertoritse ilipsingnik, illagêktuniglo ilûnainik, Anernerub ajunginerub ajokertuijungortilaungmase tâpkoninga, Gûdib illagêktitangit pairilugit aungminut pissiari-lauktangit. Ap. pin. 20, 28.

Angajokaunerôjut ilipsingnêttut kaiblarpakka: Kristusib inukotingit perkojaumajut ilipsingnuttut pairiniarsigik udsertorlugillo; kununermut pinase, kunutuidlusele; kangunartomik perkutiniaromanermut pinase, ômamulle illungertortomuttut; Gûdib inukotinginuttut attaniotijomajuttuttut pinase, igsagaksaunnialeritsele kattimgajunuttut. Tagva pairsijsoksoak sakkeromârpat, niakomik kunnulijuitomik opinartomik pititaujomârpose.

1 Pètr. 5, 1 — 4.

5. Sunamîk (perkojaumavât) illagêktunuttut illingajuttut (—)?

Illagëktunut illingajut ajokertortitik aulat-sijitiglo nagligijaksarivait, pitsiarvigilugillo nålek-lugillo.

Issumaginiarsigik ajokertuijut ilipsingnik pairijigijaselo Nålekame kaiblargijaselo. Piniarningit pijutigalugit anginersauluatomik nagligisigik, ulapkutekarluselo tâpkonunga.

1 Tess. 5, 12. 13.

Angajokaunerôjut piniaraksamingnik idluar-tomik pijut, magguêrtorlugit opigijaulit; piluarlugillo okautsinik ajokertusemiglo piniar-tut. 1 Tim. 5, 17.

Ajokertortise nålek-lugillo mallingniarsigik; udsertormata tarnipsingnik, akkiortuksatitut mattominga; taimailiorkovlugit kувiasuklutik annersauminatiglo; tamanna idluartsengimat ilipsingnut. Ebr. 13, 17.

6. Sunamîk illagët (piniartuksauvât) idluarsai-niarutiksamingnut (—)?

Illagët attaruililutik kattimajuksauvut, piluatomik Sontageme, Nåleka uvlungane, ok-pertullo uvloksiorvinginne, idluarsainiarkatigëgomavlutik Gûdib okausinginnut, Sakramenting-nullo, tuksiarnermullo, imgernermullo.

Magguk pingasullonêt kattimajarangata attim-ne akkorngannêtsomavunga. Mat. 18, 20.

Okpertut Apostelit ajokertusinginne sokksi-
juilaukput, illagèngnekarnermelo, avgoiner-
melo kakkôjamik, tuksiarkatigèngnermelo.
Uvlullo tamaita illagèklutik kittimaviksoar-
mèlaukput. Ap. pin. 2, 42. 46.

Kristusib okausingit innilangatisigik angijomik
illupsingne, illisimanartunut tamainut; ajoker-
tortigègitse erkaititigèkluselo imgerutunut ner-
tordlerutiksanut, tuksiarutsinullo anerneling-
nut, imgerluselo tussarnertunut ômatipsigut
tuksiarluse Nâlekamut. Kol. 3, 16.

Kattimaniksavut kamagijungnainiarnagit, sôrlo
illangit illiorpangmata; kaiblartigèklutale,
taimâk pijariakaluarpok. Ebr. 10, 25.

Ilipsingnik idluarsainiaritse okpernipisingnut
ivsornainerpângôjomut, tuksiarluselo.

Jûda v. 20. (Ap. pin. 20, 7. Img. 26, 6—8;
27, 4; 84, 2 — 5.)

7. Sunamik illagèt (perkojaumavât) sillaksoar-
miut pivlugit (—)?

Jêsusib Kristusib illagèktokotingit perkojau-
mavut Jêsusib okausingit tussarnertut okâla-
tigilugit inukatigèngne tamaine.

Sillaksoarmut ilûnânut ainiaritse, okautsillo
tussarnertut okautigisigik inungnut tamainut.
Mark. 16, 15. (Mat. 28, 18 — 20.)

Nellojunut tillivagit, ijingit uititaulerkovlugit sâkovlugit tâktomit kaumajo mut, Sâtana-siblo pitsartuninganit Gûdemut; ajorninginnit issumagijaujungnainermik pititaukovlugit, kingormgujaksamiglo pekarkatigêkovlugit ivsornaititaujomârtut okpernermut uvamnut.

Ap. pin. 26, 17. 18.

Kattersivik angijôvok sullijuksalle ikkidlarput, tamanna pivlugo kattersiviub angajokânga tuksiarvigisiuk sullijuksanik tilliklerkovlugo kattersivingminut. Mat. 9, 37. 38. (Jes. 60, 1.)

8. Nane Jêsusib Kristusib illagêktokotingit pigiartainarlaukât ?

Jêsusib Kristusib illagêktokotingit pigiartaukput inukattigêngne Israêlitine Jerûsaleme, siamarlaukpullo nellojunne (Ap. pin. Kap. 2 malliktingillo. Kap. 8 malliktingillo.)

9. Kanok Jêsusib Kristusib illagêktokotingit nelliutune mallilauktune piganerlaukât ?

Illagêt siamartauvallhaninginut pivalliakas-siutilaurivuttauk sennerkotsinerit ajokertutsinik illusiôjariakartuniglo; taimaigaloartillugo Kristuse nelliutune tamaine illagêktokutekatsainarlaukpok; tâpkoningalo taimaititsiniarpok sillaksûb naggatânut.

Tattaminiarpunga, killamik okautsit tussar-
nertut assinginut sâsimalerêrapse, Kristusib
saimarsautânut kaikojjigimajase tunnulugo.

Gal. 1, 6.

Uvlut tamaita najutsainarpapse sillaksûb nag-
gatânut. Mat. 28, 20.

Kairtomut tamattomunga illagêktitakkatung-
atitsomavakka, tâktoksûblo pitsartuningat
sâlaginiangilait. Mat. 16, 18.

10. Jêsusib Kristusib illagêktokotingita illinga-
ningit nuname, kanok illingavât?

Nelliutune tamaine Jêsusib Kristusib il-
lagêktokotingit nâlegauviôlaukput kapiarniling-
mik; taimainiarpullo pinarnarnimik sakkijarviat
tikkilugo Kristusib tikkitsomârningane.

Nâlegaunera sillaksoarmit tamattomangat
pingilak. Joh. 18, 36.

Sillaksoarmiut ômigikpase, kaujimaleritse, ô-
migikârmanga illipsingnit. Sillaksoarmiut
illagigupsigik sillaksoarmiut pitik nagligina-
jarpait; sillaksoarmiulle illagînginapsigik,
annerimalaurapsele sillaksoarmiunit, tamanna
pivlugo sillaksoarmiut ômigivâse.

Joh. 15, 18. 19.

Sillaksoarme kapiasungnekarpose, manigo-
ritsele sillaksoak sâlagivara. Joh. 16, 33.

Kapianartut unuktut attorlugit Gûdib nâlegauvinganut pijuksauvogut. Ap. pin. 14, 22.

Ilûnatik Gûdib idluarijanganut inôniaromajut Kristuse Jêsuseme, unangmijaunek attoraksarivât. 2 Tim. 3, 12. (Mat. 10, 22. 1 Pêtr.

4, 12 — 14. Ebr. 11, 36 — 38; 12, 1 — 3.)

Tokkomavose, inôsiselo Kristuse illagivlugo ijersimavok Gûdeme. Kristusele inôtigijase sakkerpat, ilipsetauk sakkerkatigijomârivase pinarnartoksôjome. Kol. 3, 3. 4.

Sokkosijuilerit tokkomut, tagva inôtsib nî-akotânik tunitsivigijomavagit. Takko. 2, 10.

II. Okpertokattigêt kikut illumavattigik?

Okpertokattigêt — okausek tâмна ilûnainut nellojôngitunut illingatitaukpat — illumavait tamaita, kivgartorviôjut Gûdib okausinginnik, Sakramentingniglo, tamannalo pivlugo Krîstusemiunik taijaujut. (Ap. pin. 11. 26.) Avisimavut ingmigolingajunut illagêksimajunullo unuktunut, apsimautijunut ajokertutsit illutsillo pivlugit akkunermingne.

12. Kanok Jêsusib illagêktokotingit nellâgôrtut (illingavât) okpertunik taijautuinartunut (—)?

Jêsusib illagêktokotingit nellâgôrtut ijersimavut illagêksimajune ilûnaine, nellinullônêlle nâ-maktomik sakkijartitaungilat.

ILLAUTITAUMAJUT.

Pijariakortonerpât illangit pijokalauktut okpertut illagêngninginne.

1. Illagêt sivorlerpât kattersortauningit Jerûsaleme Pentekosteme, kingornganelo Judinit.
2. Okpernerub Kristusemut siamartauninga, inukatigêngne nellojune, sivorlerpâmik Paulusemut.
3. Okpertut unangmijauningit, sivorlerpâmik Judinut, kingorngane nellojunuttauk, piluartomik Rômemiut attaniovingane. (Tokkotaujut okpernek pivlugo, atâtaujuillo illagêngnut.)
4. Okpernerub Kristusemut sâlakarninga attaniontingalo Rômiut attaniovingane, Konstantinah (angijomik taijaujub) nelliuninganit (Jâreme 333 Kristusib inûlerningat kingorngane) inukatigêksuit takkorngartat sâlakarningat Rômîunik tikkilugo; inukatigêksuit nûkattarningita nelliuningane. (376 — 500.)
5. Okpernerub Kristusemut siamaganerninga inukatigêksorne taipkonane, piluartomiglo Europame, Jâre 1000 tikkilugo. (Winfrið ub-

valo Bonifatsius, Germânit (Deutschit) Apostelingat.)

6. Okpertut sukaitomik illuselukpallianingit, Jârine 500mit 1500mut, Papstit aulatsjilugit; okpernerublo ivlerijauninga illârsimmanerluktinago, illagêngneârsungne unangmijauvalauktune, okpernerlukturniglo (Ketserinik) taijaulauktune. (Waldenserit; Wiklef; Johann Hus; Kattangutigêt Bohêmiamut Morâvia-miullo.)

7. Illagêt ajokertutsinut idluartunut illusiðkojaulauktunullo Apostelinut uttertitauningit. (Reformation) Jâremut 1517 mit kingornganelo. (Lutêruse, Melanchtonelo; Zwingli, Kalvinelo.)

8. Illagêt avingningit Katolikinut, Luterânerinullo, Reformisimajunullo (kingorlik magguit Evangeliumiujanik, ubvalo Protestantenik taijauvakput); akkerartortigêngnerillo tâpkoa akkorngane ajokertutsit pivlugit.

9. Illagêt mikkijut ingmigolingajullonêt pigiarningat Protestantit akkorngane. (Kattangutigêt illagêngningata nutangortitaumaningat 1722; Zinzendorf.)

10. Nelliutune tamakkonane: nippunganek, okpinginerlo iktoriktaitok unuktune pivallivut; igloanetauk tuppangnek inôtsemut nutâm,

illungertornartomut Gûdib nâlegauvingata angijorortitauninganut (Tilliklernek ajokertuijunik attekartunut okpertunik, nellojunullo. Illagêksimajut aglangnik hailiginik nênertau-titsilutik, ajokertuijuniglo tilliklerlutik.)

Kapitel X.

Baptijut hailige.

1. Kinamut, sunaksaulunelo Baptijut hailige illijaulaukâ?

Baptijut hailige illijaulaukpok Jêsuse Kristusemut nangminek, illaliorniòkovlugo angerkatigèngnermut Gûdemut, ubvalo illagèngnekarnermut Atâtamut, Ernermut Annernermullo hailigemut, tamattomûnalo okpertut illagèngninganut.

Aileritse, inukatigêksuillo tamaita ajokertoriartorsigik baptilugillo Atâtab, Ernerublo, Anernerublo hailigib attinganut. Mat. 28, 19.

(Mark. 16, 16.)

Okausinganik kuviasuklutik nâlektut baptitaulerput; uvlormelo taipsomane 3000it illautitaulerput. (Ap. pin. 2, 41.)

2. Baptijutib hailigib saimanarninga sunauvâ?

Baptijume hailigeme piulijaumaniptingnik ajornerub ôminarneraininganit, issumagijaujungnai-viôniptingniglo tâpkonangat Jêsusib Kristusib aunganut angerviôvogut, pitsartunermiglo inôsertâmut Gudemit, pijomut, tunitsiviôvogut.

Baptitauleritse ilûnase Jêsusib Kristusib attinganut, ajornerit issumagijaujungnaerutik-sanginnut. Ap. pin. 2, 38. Kap. 22, 16.

Kristusib illagêt nagligilaukpait, ingminiglo tunilaukpok tâpkoa pivlugit, ajorungnaitit-somavlugit, epkêjarlaungmagit ubvaumut (imiôjomut) okautsinik illalingmut.

Efes. 5, 25. 26.

Jêsusib Kristusib nagligilaukpâtigut ubvarlutalo ajorndiptingnit aungminut. Takko 1, 5.

Baptijut ubvautaungilak timib ipinganut, angerkatigêngniôvorle issumame passijaksaungitome Gûdemelo, Jêsusib Kristusib makkininganut.

1 Pêtr. 3, 21.

Kaujimangilase ilûnata Jêsuse Kristusemut baptisimmajogut, tokkunganut baptitaugapta? Taimaimat illijartortaukatigimavavut baptijutikut tokkomut, sôrlo Kristuse tokkungajunit tuppaktitaungmat, Atâtatab ussornarninganut,

taimâktauk uvagut inôsertâmik arvertartuk-sauvogut. Rôm. 6, 3. 4.

Ilûnase Gûdib kitorngarivâse okpernermut Kristuse Jêsusemut. Ilûnase Kristusemut baptisimajose Kristuse attimagapsiuk.

Gal. 3, 26. 27.

Gûdib piloriktipâtigut erniangûpsârnerub uh-vautânut, Anernerublo ajunginerub nutângor-titsininganut, kovilauktaminut uvaptingnut amigangitomik Jêsuse Kristusekut Nâlegap-tigut. Titus 3, 5. 6.

3. Baptijutib hailigib pitsartuninga sunauvâ?

Saimanerub tamattoma pitsartuningagut baptisimajut tokkolertuksauvut ajortunit, aglisikler-tuksaulutiglo Jêsusib Kristusib saimaningane, illitarksinermelo tâpsominga.

Issumavileritse ilipsingnik, ajornermit tok-kungagapse inôluselo Gûdemut, Kristuse Jê-susekut Nâlegaptigut.

Rôm. 6, 11.

Kaiblarpapse suhnase pilerkonase Gûdib sai-marsautânik. 2 Kor. 6, 1.

Nâlegapta Piulijiptalo Jêsusib Kristusib sai-marsautâne illitarksinermelo tâpsominga agli-valliatitse. 2 Pêtr. 3, 18.

Inòvunga, uvangaungitorle, Kristusele inòvok
illumne. Mànnale uviningme inònimnik,
tamattominga inòvunga okpernerme Gùdib Er-
ninganut nagliktimnut, ingminiglo tunijomut
pivlunga. Gal. 2, 20. (Efes. 4, 22 — 24.)

Taijaksat I. Nutarait angajokâgit okpertunik
mânnakassakut inùlerningata kingorngane bap-
titausòngovut, Kristusib okausinga malliklugo:
Nutakkat uvamnut pilit, innerterasigiglo;
tâpkoa Gùdib nâlegauvinga pigingmatsuk.

Mark. 10, 14. 1 Kor. 7, 14.

Taijaksat II. Sorrutsit baptisimajut inumari-
ònersaupata, illagèt illusingit malliklugit ajo-
kertortaukârlutik okperaksanik, saimartaukâr-
lutik illijauvakput Komuniònemut hailigemut.

Kapitel XI.

Komuniône hailige.

I. Kinamut sunamullo Komuniône hailige illijau-
mavâ?

Komuniône hailige Jèsuse Kristusemut
nangminek illijaumavok, okpertut atausiotitauluar-
ninginnut tâpsomunga.

Nâlegapta Jêsusib Kristusib unuame taipso-
mane pititaugame, kakkôjak tiguvâ, kujaliv-
lunelo avgorpa, illiniartiminullo tuniva, okar-
lunelo: Tigulugo nerrisiuk, tagva timiga,
tunijauniartok pivluse; taimailioritse erkaumajauniksamnut. Taimâktauk ermgu-
siâr-
suk tigugivâ nêrrijarêramik, kujalivlunelo tâp-
konunga tâmna tunivâ, okarlunelo: Ilunase
tagvangat immeritse! tagva auga, Testamen-
tetâb aunga, kovijauniartok ilipse pivluse,
unuktullo pivlugit, ajornerit issumagijaujung-
naerutiksanginnut; taimailioritse, immilerang-
apsiuk erkaumajauniksamnut. Mat. 26, 26—28.

Mark. 14, 22 — 24. Luk. 22, 19. 20.

1 Kor. 11, 23 — 25.

Uvinimnik nerrijok, aumniglo immertok, uvam-
nêtsainarpok, uvangalo tâpsomanêdlunga.

Joh. 6, 56.

2. Sunamik uvloksiorkitâ Komuniôneme hailige-
me (—)?

Komuniôneme hailigeme uvloksiorpogut
Kristusib tokkungata erkaumajauninganik, nerri-
nermelo kakkôjamik, immernermelo Wainemik
Kristusib timinganik aunganiglo pivogut.

Kakkôjak tamanna nerrilerangapsiuk, ermgu-
siârsungmillo tâpsomangat immilerangapse,

Nálekab tokkunga okautigijaksarivase tikker-kártinnago. 1 Kor. 11, 26.

Ermgusiársuk saimanartok saimartavut, tâмна Kristusib aungat illagingilâ? Kakkojak avgortavut, tâмна Kristusib timingat illagingilâ? 1 Kor. 10, 16.

3. Komuniônib hailigib saimanarninga sunauvâ?

Komuniôneme hailigeme illangiutititauvogut Kristusib akkiliutiksarsininganik ilunânîk, ajornipta issumagijaujungnaerningat nakitersutau-ninganut, aglisinermut ivsornailinerme, naglingnerub katangutinik sôngonersautitauninganut, nerriungnerublo aulajuititauninganut inôtsemik nâksaungitomic makkitsomârnermiglo.

Kakkôjak atausiôvok, taimâk unuktôvluta timiôvogut atautsemik, kakkôjak atausek illangiubvigigaptigo tamapta.

1 Kor. 10, 17.

Uvinimnik nerrijok, aumniglo immertok, inôsekarpok nungusuitomic, uvangalo ômartit-somârpara uvlut naggatiksanganne.

Joh. 6, 54.

4. Sunamîk pijariakarkâ illangiutivekarnermut

Komuniônemik hailigemik idluartomic saimanartomiglô?

Illangiutivekarnermut Komuniônemik hai-

ligemik idluartomik saimanartomiglo pijariakarpok
nangminermanik nikkasugane kiglisiniarnermik,
piniartomik illuptione kângnermik immerung-
nermiglo tâpsominga.

Inugle nangminermanik kiglisiniarkârle, taimârlo
kakkôjamit tâpsomangat nerrile, ermgsiâr-
sungmillo tâpsomangat immerle; nellialle ner-
rijok immertorlo idluarsinane, tâmna nerriv-
lunelo imilarmelo erkartortautiksaminik, ta-
manna pivlugo NâleKab timinga issumaging-
inamiuk. 1 Kor. 11, 28. 29. (v. 27.)

Nangminiptingnik erkartorupta, erkartortau-
niarajangilagut. 1 Kor. 11, 31. (v. 32.)

Nautsertoritse nangminipsingnik okperner-
mêmangâpse, kiglisiniaritse. 2 Kor. 13, 5.

Kiglisinianga Gûdik illitarilugolo ômatiga,
nautsertorminga, issumakkalo sakkijarlît sângne.
Kamagitsiangalo apkume idluitome arvertar-
mangârma, tessiormingalo apkumut soraijuito-
mut. Img. 139, 23. 24.

Kina tammarnime unorninginnik kaujimavâ?
Tammarninnik kaujimangitamnik issumagi-
jungnaiminga! Img. 19, 13.

Ajulertok takkonârpara, anerniliglo serkomi-
simmajomik, sivôraorlo okausinnik. Jes. 66, 2,
(Jmg. 51, 19.)

Kaititse uvamnut tamapse, ajulertose kapia-
suktoselo, nakoksititsomavapse. Mat. 11, 28.

Taijaksat. Baptistut hailige, Komuniðnelo hai-
lige okpertut (okautsinik tussarnertunik mal-
ligatuakartut) Sakramentigivakit.

Kapitel XII

INGMIGOLINGAJUT SITTAMAINGIT.

Piuliklernerub pijarêrtitauninga.

Kapitel XII.

Tokko, okpertullo angerarningit
Nâlekamut.

1. Sunamîk inuit tamaita torautekartitaumavât?

Inuk illingatitaumavok sukkutsiane tokko-
jariakarlune. (Ebr. 9, 27.)

Tokko inungnut tamainut kiblê mavok, ilûnatik
ajortulilaungmata. Rôm. 5, 12.

2. Tokko sunauvâ?

Tokko avititsiniôvok tarnemik timemit, king-
orngagut time assessorpok, tarnele inôtsainarpok.

Sannit ama nunamut pijuksaugivut, sôrlo il-
lingalaungmataut, anernerlo Gûdemut ama
pijuksauvok tunijilauktomut tâpsominga.

Sal. okal. 12, 7.

Erksiniarasigik timinik tokkotsijut, tarninigle tokkotsijungnangitut. Anginersamigle taimna erksigisiuk, timiniglo tarniniglo asserortitsijungnartok anianartovingme. Mat. 10, 28.

(Luk. 16, 19 — 31.)

3. Suna okpertut kollarnangitomik neriugivatsuk manigornerilugolo tokkonerme?

Okpertut tarningit Kristusemênarmata, taimaimat tokko piksakautigivât.

Uvlome aiparilarpâgit Paradiseme. Luk. 23, 43.

Nâlegak Jesuse anernera piuk! Ap. pin. 7, 58.

Kajungilârpunga avilunga tamângat, Kristuselo najoromavlugo. Fil. 1, 23.

Sivôrangilagut time kemaklugo, angerarnekk Nâlekamut kuviaginersarivavut. 2 Kor. 5, 8.

Kristuse inôgutigivara, tokkonerlo piksakautigivara. Fil. 1, 21.

Inôgupta Nâlekamut inôvogut; tokkoguptalo Nâlekamut tokkovogut. Taimaimat inôguptalônêt tokkoguptalônêt Nâlekkab perkutigivâtigut. Rôm. 14, 8.

Kapitel XIII.

**Jèsusib Kristusib tikkipsâromârninga
tokkungajullo tuppaktitaujomârningat.**

1. Kanok aglait hailigit (ajokertuivât) Jèsusib Kristusib tikkipsâromârninga pivlugo (—)?

Jèsuse Kristuse sakkijarlune tikkipsâromârivok nunamut tamattomunga.

Sekkinerlo takkerlo uvloritsallo nellunaikutaromârput; inuillo nunamêtot erksinermut sivôradlaromârput; imarpiksoarlo malliksoavaksuillo iktullijaromârput. Taimaipallo Inûb Erninga tava takkoniarpât nuvajatigut kajok, pitsartudlarlune ânanaudlartok.

Luk. 21, 25. 27.

Jèsuse tamna ilipsingnit kongmuartitaujok killangmut tikkipsâromârivok, sôrlo takkolaurapsiuk killangmut kongmuartillugo.

Ap. pin. 1, 11.

Arvertarnivut killangmêpok, takpângattauk neriugivavut piuliklerte Jèsuse Kristuse Nâlegavut. Fil. 3, 20. (Mat. 24, 29. 31. 2 Thess.

2, 3 — 12.)

2. Kanok aglait (ajokertuivât) tikkipsâromârningata nelliutininga pivlugo (—)?

Nelliutininga, Stundingalo kaujimajaungilak kimullônêt, suingartaunartomigle pileromârpok.

Uvlormik taipsominga, Stundemiglonêt taipsominga kaujimajokangilak, Engelillonêt killangmêtut, Ernerublônêt, Atâtatable kissime nellungilâ. Mark. 13, 32.

Opalungaersimatsainaritse; Inûb Erninga tikkitsomârmat Stundeme neriuvigingitapsingne.

Mat. 24, 44. (2 Pêtr. 3, 8 — 10.)

3. Sunamik (pijokaromârkâ) Jêsuse Kristusekut (—)?

Jêsuse Kristusekut tokkungajut tamaita tupaktitaujomârput; makkitsomârnermelo tarnelo timelo illagèktitauniarivuk.

Makkiniôvunga inôsiolarmalo. Joh. 11, 25.

(Joh. 6, 40.)

Stunde nelliutsomârpok, ilûnatik illuvernêtut Inûb Erningat nippinganik tussaromârviksangat; annilerlutiglo ajungitomik pinarlauktut makkinermut inôsilingmut, ajortomigle pinarlauktut makkinermut erkartortaunilingmut. Joh. 5, 28. 29.

Gûde okperivara pijomârtome tokkungajut makkiviksakaromârmata, ajungitullijullo ajortullijullo. Ap. pin. 24, 15. (Takko. 20, 12. 13.)

Jêsusemik tagva tokkungajunit tupaktitsijub anerningat innigikpase, tâpsomatauk, Kristusemik tokkungajunit tupaktitsijub, timise tokkojuksat ômartitsomârivait, Anerninga illupsingnêmat. Rôm 8, 11. (2 Kor. 4, 14.)

Sôrlo ilûnatik Adameme tokkolermata, taimâk Kristuseme ilûnatik ômartitaujomârput. Ilûnatigle ingmikôvlutik. Sivorliotijok Kristuse; kingorngane Kristusib inukotingit tikkitsomârpat. 1 Kor. 15, 22. 23.

4. Kanok (piviôniarkât) okpertut taipsomane innojomârtut sulle (—)?

Okpertut Kristusib tikkipsaromârningane innoniartut sulle, ablatsangortitaujomârput.

Ahak, nellonartomik okautivapse: Illunata sininiængilagut, illunatale ablatsangortitaujomârpogut. 1 Kor. 15, 51.

Tamannale okautivapse, okausiôlune Nalekamit, uvagut innojogut amiakovluta Nalekab tikki-viane, sinnisimajut ingiarniatsengilavut. Nangminek Nalegak killangmit akkaromârmat nipper-sôarmut kajungersarnartomut, Engelit attanninta nippinganut, Gudiblo tiptulautinganut, Kristuseme tokkungajut makkekaromârput; kingorngagut uvagut, innojogut amiakovluta, taipkoa illagivlugit aularudsaujomârpogut nuvujatigut,

Nalegak pachrearvigilugo sillame; taimaidluta
Nalegak najutsainarniarpavut. 1 Tess. 4, 15 — 17.

5. Sunamik okpertut pijomârkat makkitsomârnerme
ablatsangortitaunermelonêt?

Makkitsomârnerme ablatsangortitaunermelo-
nêt okpertut timemik nutâmik, killangmut illing-
ajomik, pijomârput.

Timivut ajulertok ablatsangortitsomârpâ, ti-
mine ânanaudlartok adsiutilugo, pitsartunermut
ajugaringitaminut tamaita ingminut nâlektilu-
git. Fil. 3, 21.

Asseroraksak illijaulerpok, asserojuitorlo mak-
kitsomârpok. Time uvinilik illijaulerpok, mak-
kitsomârporlo time annernilik. Asseroraksak
tamanna asserojuitomik attiniariakarpok, tok-
kojuksarlo tamanna tokkosuikomik attiniaria-
karivok. 1 Kor. 15, 42. 44. 53. (2 Kor. 5, 1 — 4.)

Kapitel XIV.

Sillaksoarmêtut tamaita erkartuivingme
sakkijariakaromârningit.

1. Kina erkartuijôvâ sillaksoarmiunik illunainik?

Jêsuse Kristuse erkartuijôvok inôjuniglo
tokkungajuniglo.

Gûdib tâmna erkartuijuksangortilaukpâ inô-
juniglo tokkungajuniglo. Ap. pin. 10, 42.

Atâta erkartuingilak kimiglonêt, Erninele er-
kartuijungortilaukpâ tamainik. Joh. 5, 22.

Atâtab Ernek pitsartunermik tunitsivigilaukpâ,
erkartuikovlugotauk, Inûb Erneringmago.

Joh. 5, 27.

2. Kina sakkijartuksauvâ Kristusib erkartuivik-
sangat iksivantaksoangata sânganê?

Kristusib erkartuiviksangat iksivautaksoang-
ata sângane inuit ilûnatik sakkijartuksauvut
uvlut kingorlerpângane.

Gûde uvlormik taisimalaukpok erkartoroma-
vigijaminik sillaksoarmiunik idluarnermut.

Ap. pin. 17, 31.

Ilûnata sakkertitaujomârpogut Kristusib er-
kartuiviat sângane. Rôm. 14, 10.

Inûb Erninga ânanaunermine tikkikune, Eng-
elillo ajungitut tamaita illagallugit, iksivajo-
mârpok ânanaunerme iksivautangane, inukatti-
gello ilûnamassiatik sânganut kattititaujomâr-
put. Mat. 25, 31. 32.

3. Kanok Jêsuse Kristuse erkartuijomârkâ?

Jêsuse Kristuse erkartuijomârpok idluarto-
mik, tamaitalo akkiniarlugit piniarnerilauktanginut.

Ilûnata sakkijartuksauvogut Kristusib erkar-
tuiviksangat sângane, ilûnata attunit akkiniar-

taukovluta illiorniptionik timeme inòtilluta a-
jungitomiglonèt ajortomiglonèt. 2 Kor. 5, 10.
(Mat. 12, 36. Ròm. 2, 6 — 10. Tak. 20, 12.)
Ajortulilauktut perkojakaratik, assiojomârput-
tauk, perkojat mallingnagit; ajortulilauktullo
perkojakarlutik erkartortaujomârput perkojat
malliklugit. Ròm. 2, 12. (Luk. 12, 47. 48.
Mat. 11, 21 — 24.)

Gùdib inuit angigutsiningit erkartoromârpait
Jêsuse Kristusekut. Ròm. 2, 16. (1 Kor. 4, 5.)

**4. Kanok okpertut (illingavât) erkartuivik piv-
lugo (—)?**

**Okpertut erkartuivik erksigijariakangilât,
kuviasuklutigle utakkigivât.**

Tamattomunga naglingnek nâmaksivok uvap-
tingne, kuviasutekarkovluta uvloksame erkar-
tuivingme. 1 Joh. 4, 17.

Ahamarik, ahamerik okaupapse: Okautsimnik
tussartok, okperilugolo tillijiga, tâмна inòse-
karpok nungusuitomik, erkartuivingmullo pi-
niangilak, tokkomille inòtsemut nûktersimma-
vok. Joh. 5, 24.

Uvamnik okausilik innungnut okautigijomavara
Atâtamnut killangmêtomut. Mat. 10, 32. (v.33.)

Kinâ erkartuijungnarkâ? Kristuse takka tok-
kolauktok, ila piluartomik tupaktitaungmijok,
tâмна Gùdib tallerpiat tungânelerdlune tuk-
siupâtigullo. Ròm. 8, 34. (v.38.39. Tak. 7,13.14.)

Kitorngårsuit tâpsomanêtsainaritse, sakkijal-
lerpat kувiasutekarkovluta, kangusugatalo tâp-
soma sângane tikkiviane. 1 Joh. 2, 28.

Kapitel XV.

**Piloringnek issokangitok, ôminarne-
rartaumanerlo issokangitok.**

1. Jêsuse Kristusêmut okpertut sunamik piniarkât?
Ilûnatik Jêsuse Kristusêmut okpertut pi-
loringnermik nâksaungitomik piniarput, illang-
iutikattaulutik Kristusib ânanauninganik.

Kaititse Atâtama nagliktangit, nâlegauvik
kingormgutigisiuk ilipsingnut pijarêrsimajok
sillaksûb pigiarninganit. Mat. 25, 34.

Atâtâk pijomavunga najugamne tâpkoatauk
uvamnêkovlugit tunilauktatit uvamnut, ânanaun-
nimnik takkokovlugit tunilauktarnik uvamnut.

Joh. 17, 24.

Kristuse inôtigijase sakkerpat, ilipsetauk sak-
kerkatigijomarivase pinarnartoksôjome.

Kol. 3, 4. (1 Pétr. 1, 7 — 9.)

Mâna Gûdib kitorngarivâtigut, sakkijarsi-
mangilarlo sulle illingajomârnivut. Kaujima-

vavulle sakkijarniarpat adsiginiaraptigo; takoniaraptigo illinganinga. 1 Joh. 3, 2.

Kitorngaugaptale kingormgужijuksaugivogut-tauk, imaipok Gûdemik kingormgужiluta, Kristuselo kingormgusikatigalugo; kapianarnernik pekarkatigiguptigo, ânanausikataujomârkovlutatauk. Rôm. 8, 17. (v. 18.)

Kugviernerit tamaita Gûdih allarterniarpaît ijinginnit, tokko itsungnaerpok; kiksarnermig-lônêt, nipliânermiglônêt, anianarnermiglônêt pijokarungnaerniarpok; sivorliôjut itsungnaermata. Tak. 21, 4. (2 Kor. 4, 17. 18. Jes. 35, 10; 60, 19 — 21.)

2. Sunamîk Gudekangitut piniarkât?

Gudekangitut, okautsinik tussarnertunik mal-lingitut, âniavingmut nâksaungitomut ainiarput.

Okpingitok erkartortaujomârpok. Mark. 16, 16.

(Mat. 22, 11 — 13. Joh. 3, 36.)

Idluitoâlojose, uvamnit aularitse ikkomamut kamitsuitomut pijarêrsimajomut Sâtanasemut Engelinginullo. Mat. 25, 41.

Nâlegak Jêsuse sakkijartitauniarpok killangmit, Engeline pitsartujoksuit illagalugit, ikkoma-mullo ikkoalajomut, akkivigijartorlugit Gûdemik kaujijomangitut, okautsiniglo tussarnertunik, Nâlegavut Jêsuse Kristuse pivlugo, nâlegomangitut, taipkoa pitlartaujomârpok asse-

rornartoksoarmut issokangitomut, Nâlekab kânanganit pitsartuningânillo ânanaujoksoarmut pijomut. 2 Tess. 1, 7—9. (Mark. 9, 46.)

Kapianartut kiksarnartullo (pijomârput) inuit idluitulijut tarningginnut tamainut. Rôm. 2, 9. (Jûda v. 14. Tak. 21, 8.)

3. Kanok (illingatitauniarkât) pingortisimajut tamaita (—)?

Pingortisimajut tamaita ajornerub ôminartitsininganut anersaumititaujut, nutângortitaukassiutjauniarput, illangiutititaukassiutjaulutiglo Gûdib kitorngangita pinarnarninganik.

Ahâk tamaitarsuit nutângortipakka. Tak. 21, 5. Pingortisimajuttauk piulijaujomârput kippalônermit nunguniartomit, illangiutivlutiglo Gûdib kitorngangita ânanamik piulijauninginnik.

Rôm. 8, 21. (v. 19—23. Jes. 11, 6—9.) Killak nutâk, nunalo nutâk takkovakka. Killak sivorlek, nunalo sivorlek pêrmanik, immarpiglo itsungnaerivok. Tak. 21, 1.

Killaglo nunalo, mattomane-îtuk okausinganut pigumitângulerpuk, pijuksaujomârlutik ikkoma-mut uvloksame erkartuivingme, inuillo Gûdemik nâlegomangitut pitlartauviksangingne. Okausinganulle neriukpogut killangmik nutâmik, nûnamiglo nutâmik, tagvane idluarsainek innekar-pok.

2 Pêtr. 3, 7. 13.

Killaglo nunalo nungutsomârpuk, okausikkale nungutsomângilat. Mat. 24, 35.

#27827643

